№ 8(590)
Аўторак, 19 студзеня 1999 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай і рускай мовах
Перыядычнасць —
5 разоў у тыдзень
Кошт: у кіёсках і кромах — 5000 руб., у індывідуальных гандляроў — свабодны.

На прастор, на шырокі разлог
Выходзі, мой народ, грамадою...

Якуб Колас

Народная Воля

В органах МВД Беларуси служит около 120 тысяч человек, что превышает численность Вооруженных Сил нашей страны примерно в 1,5 раза. Количество работников органов внутренних дел на душу населения у нас в 4,5 раза больше, чем в соседней Польше (там на 48 миллионов жителей приходится 100 тысяч полицейских).

Александр ПОТУПА, председатель Наблюдательного комитета Белорусской правозащитной конвенции

БелаРо́ссия: реальность или блеф?

Рождественская активизация усилий по созданию белорусско-российского Союза стала горячей темой для отечественных масс-медиа, "круглых столов", митингов и разнообразных заявлений. Тема сложна и проста одновременно, но уж точно — крайне болезненна. И есть в ней одно, я бы сказал, весьма забавное обстоятельство — за четыре года ее продвижения *ГЛАВНЫЙ ИНИЦИАТОР* так и не удосужился описать желаемое в более или менее понятной окружающим модельной форме. С самого начала письменные и устные заявления о Союзе сводились к невразумительным лозунгам. Похоже, всякие уточнения просто не укладывались в рамки нормативной политической лексики...

Вспомним хотя бы печальной памяти весенний референдум 1995 года, когда народ подвигнули на одобрение политики президента в отношении России. Свидетельствую на основе прямого общения с нашими парламентариями — только человек 20 из них кое-как представляли тогда предмет московских переговоров Лукашенко. Что уж тут говорить о любимом президентом простом народе... Попросту не было тогда какой-либо ясно сформулированной политики, и простой народ голосовал лишь за нечто естественное с позиций здравого смысла — хорошие отношения с соседней страной.

Если говорить о каком-то объединении всерьез, надо обозначить определенную модель. Например, Беларусь входит, не дай Бог, в состав Российской Федерации, дополняя ее шестью или даже семью (с отдельным учетом Минска) субъектами. При этом Беларусь полностью исчезает как государство, как особый субъект международного и даже российского федерального права. Исчезает, между прочим, вместе с постом президента.

Разумеется, такой вариант мог учитываться окружением Лукашенко лишь в одном случае — стопроцентной гарантии попадания А.Г. на пост президента России (или БелаРоссии — как уж там решат назвать новое федеративное государство).

Но с гарантиями в России дело обстоит из рук вон плохо — возможно, даже не все представляют себе, что такое гарантия. И вся могучая госдумовская коммуно-патриотическая оппозиция, с восторгом принимающая реальное воплощение многих своих мечтаний в пределах братской Беларуси, пока полагает, что ее действующие лидеры прекрасно справятся с внедрением матрицы Лукашенко без самого Лукашенко. И не видно причин, по которым ценители белорусского режима уровня Лужкова, Зюганова и Селезнева пожертвовали бы собственными амбициями в пользу своего минского собрата по любви к простому народу.

Другой вариант — вхождение Беларуси в Российскую Федерацию целиком в форме одного субъекта — вряд ли стоит рассматривать. Это очень большая потеря представительства. Хотя, разумеется, интерес к нему мог бы оживиться, если, скажем, одновременно проводилось бы серьезное укрупнение чисто российских субъектов федерации — до 15—20 вместо имеющихся 89. Дополнительный стимул — законодательная гарантия поста вице-президента для представителя Беларуси в будущей новой федерации, но вторая позиция, где бы то ни было, вряд ли привлечет Александра Григорьевича. Беларусь в таком варианте, разумеется, теряет международный статус, оставаясь в федеральном ранге автономной республики.

Третий вариант — конфедерация, когда обе страны частично сохраняют свой суверенный статус, делегируя общему центру некие ограниченные функции. Скажем, частично или полностью оборону, защиту границы, международные отношения и управление энергосетями. Здесь серьезная головная боль возникает в связи с попытками утвердить такую конфедерацию в качестве особого субъекта международного права, не потеряв этот статус для Беларуси и России по отдельности. Получить президентскую позицию в конфедерации не менее сложно, чем в предыдущих вариантах, да и роль этой позиции не вполне ясна. Трудно представить, чтобы любой действующий президент России пожелал добровольно и безропотно подчиняться конфедеративному руководителю.

Остается последний вариант — союз типа той странной конструкции, которая именовалась Союзом Советских Социалистических Республик. Только республик окажется не 16 или 15, как в СССР, а всего 2, разумеется, "вполне равноправных".

Аналогии — великая вещь, но нужно еще и понимать специфику сферы, на которую их пытаются распространить. СССР держался на мощном тройном каркасе — КПСС, Госплан и силовые структуры (в первую очередь — КГБ). Этот каркас был весьма жестко централизованной иерархией, которая обеспечивала воспроизведение лагерной системы на всех уровнях. Временами доходящей до уровня лагеря особого режима, временами превращающейся в загнивающий "общак". И оригинальной лишь в том отношении, что "охрана" (то есть номенклатура, командующая упомянутым каркасом) вынуждена была сидеть в том же лагере, отделяясь от простого народа лишь не вполне устойчивыми привилегиями. Известно, чем это кончилось — бунтом номенклатуры, которая возжелала обменять привилегии на полноценную собственность и зарубежные банковские счета, а заодно сбросить с себя тяжкие проблемы прокорма простого народа. Где теперь взять КПСС, Госплан и того образца КГБ? И на кой черт все это нужно новой номенклатуре, которая прекрасно понимает, что не только утратит награбленное, но и будет пущена в "полную переплавку" похлеще сталинской? Если, понятное дело, разрешит кому-то по-настоящему реставрировать аналог СССР.

Вообще-то самое забавное, когда некоторые деятели (в первую очередь — белорусский президент) начинают проводить параллели между будущим белорусско-российским Союзом и Европейским Союзом. Большую ерунду трудно вообразить. Современные объединения базируются на своеобразном методе интерстандартизации — длительном и поэтапном согласовании единых стандартов в политической, экономической и гуманитарной сферах. Шаг за шагом монтируется общее политико-правовое и социально-экономическое пространство, куда как бы "вдвигаются" страны — участники процесса, естественным образом формируя некие общесоюзные функции. Это одно из замечательных достижений второй половины XX века, хотя ряд основных его идей восходит еще к методам создания Соединенных Штатов Америки. Подход принципиально отличен от того сочетания приемов военной, политической и экономической экспансии, которое характерно для эпохи создания "великих империй". И, действительно, очень непрост, поскольку требует исключительно высоких технологий реализации многоуровневого консенсуса, попросту — весьма сложной системы согласования самых разнообразных интересов. Тот же Евросоюз прошел огромный полувековой путь выработки общих стандартов — от Брюссельского Договора и Объединения угля и стали до современного состояния своеобразной супердержавы. Очень важно понимать, что предлагаемые для согласования стандарты были неплохо отработаны в рамках отдельных стран и обеспечивали там очень приличный уровень жизни. Любопытный фантастический сюжет: к чему пришла бы Западная Европа, если бы вместо поэтапного согласования стандартов некий лидер стал бы лет 50 назад требовать немедленного образования союзного государства в интересах, скажем, "братских народов" Франции и Великобритании?

(Окончание на 2-й стр.)

Стоп-кадр

Женщина пытается обойти милицейские кордоны.

Фото IREX/ProMedia.

Дэмакратыя па-беларуску

Канфлікт на МТЗ: пракурор на баку начальства

На бягучым тыдні пракуратура Партызанскага раёна беларускай сталіцы вынесла рашэнне па справе канфлікту на Мінскім трактарным заводзе. У гэтай спрэчцы паміж адміністрацыяй і свабодным прафсаюзам МТЗ орган нагляду за захаваннем законнасці ў краіне падтрымаў кіраўніцтва прадпрыемства.

10 снежня мінулага года па ўказанні кіраўніцтва МТЗ у старшыні свабоднага прафсаюза Вячаслава Козела мясцовай службай бяспекі быў канфіскаваны заводскі пропуск. З таго часу прафсаюзны лідэр не мае магчымасці бываць у працоўных калектывах прадпрыемства. Дырэктарскі ўчынак, як лічаць трактаразаводцы, быў выкліканы папярэднімі падзеямі, звязанымі з наведваннем МТЗ Аляксандрам Лукашэнкам. 1 снежня ў прысутнасці кіраўніка дзяржавы В.Козел выступіў з вострай крытыкай дзяржаўнай эканамічнай палітыкі ў прамысловай сферы. У сваю чаргу прэзідэнт краіны мусіў давесці працоўнаму калектыву МТЗ неабгрунтаванасць папрокаў прадстаўніка свабоднага прафсаюза.

Версія аб прэзідэнцкай злапамятлівасці ў дачыненні да асобы В.Козела досыць пераканаўчая, паколькі заводскае начальства прадэманстравала затым рэзка адмоўнае стаўленне да членаў свабоднага прафсаюза. Апроч наступу на лідэра, адміністрацыя прадпрыемства ў снежні ажыццявіла спробу матэрыяльна пакараць шэраг рабочых, якія сталі на абарону годнасці свайго прафсаюза. Гэты пераслед быў настолькі яўным і, паводле высновы заводскай камісіі па працоўных спрэчках, несправядлівым, што праз нейкі час начальства адумалася. Распараджэнні аб пазбаўленні прэміяльных выплат актывістам свабоднага прафсаюза МТЗ былі ануляваныя.

Што ж тычыцца В.Козела, то незаконныя, на яго думку, дзеянні адміністрацыі па канфіскацыі ў яго заводскага пропуску і перашкодзе выкананню ім прафсаюзных абавязкаў ён вырашыў апратэставаць праз пракуратуру Партызанскага раёна. У накіраванай месяц таму заяве ў гэты орган было ўказана на цэлы шэраг артыкулаў існуючага Закону аб прафсаюзах, якія, паводле меркавання аўтараў заявы, аказаліся парушанымі адміністрацыяй МТЗ. У згаданым законе, у прыватнасці, гаворыцца, што прафсаюзы незалежныя ад гаспадарчых органаў, непадкантрольныя ім і супрацоўнічаюць на раўнапраўнай аснове. З дакумента таксама вынікае, што парушальнікі правоў прафсаюзаў з ліку кіраўнікоў прадпрыемстваў нясуць за гэта адказнасць.

Напачатку раённы пракурор Станіслаў Груша ў вуснай форме паабяцаў кіраўніку свабоднага прафсаюза МТЗ, што дасць падзеям на МТЗ ацэнку, якая грунтуецца выключна на існуючым заканадаўстве. Аднак у атрыманай В.Козелам афіцыйнай паперы ад пракуратуры такой ацэнкі аўтар скаргі на дзеянні адміністрацыі трактарнага заводу не знайшоў. Пракурор С.Груша ў сваім пісьмовым адказе паведаміў, што раённая пракуратура не ўгледзела ў дзеяннях структураў адміністрацыі прадпрыемства як незаконнай канфіскацыі заводскага пропуску, так і створаных заводскім кіраўніцтвам перашкод у справе выканання В.Козелам прафсаюзных абавязкаў.

Зразумела, што такое разуменне законнасці органам нагляду за ёю робіць цяперашнія ўмовы існавання на трактарным заводзе арганізацыі свабоднага прафсаюза надзвычай неспрыяльнымі для эфектыўнай дзейнасці па абароне працоўных правоў трактарабудаўнікоў.

Міхал ХВАЙНІЦКІ.

На 30—50 працэнтаў узрос кошт паслуг міжгародняй і міжнароднай тэлефоннай сувязі

14 студзеня ў Беларусі на 30—50 працэнтаў узрос кошт паслуг міжгародняй і міжнароднай тэлефоннай сувязі.

Цяпер хвіліна размовы з Украінай абыдзецца ў 38 тысяч рублёў (раней — у 25 тысяч), Расіяй (еўрапейская частка) — у 42 (32), Малдовай — у 46 (35), Літвой, Латвіяй і Эстоніяй — у 49 (38), Расіяй (азіяцкая частка) — у 50 (42), Арменіяй, Грузіяй, Кіргізіяй — у 68 (52), Азербайджанам, Казахстанам, Таджыкістанам, Туркменіяй і Узбекістанам — у 70 (54).

Што да краін далёкага замежжа, то хвіліна размовы з Польшчай цяпер каштуе 42 тысячы рублёў (раней — 32), Германіяй і Францыяй — 57 (44), Злучанымі Штатамі Амерыкі — 129 (99). Самая дарагая сувязь — з краінамі Блізкага і Сярэдняга Усходу, а таксама Паўднёва-Усходняй Азіі — 152 тысячы рублёў (раней — 117 тысяч).

На трэць падаражэла сувязь жыхароў Мінска з абанентамі сталічнай і іншых абласцей рэспублікі — з 1.200 да 1.600 і з 2.400 да 3.200 рублёў адпаведна. Прыкметней за ўсё — на 67 працэнтаў — павялічыўся кошт размоў унутры горада Мінска па таксафоне (з 600 да 1.000 рублёў).

Нагадаем, што папярэдняе павышэнне тарыфаў на паслугі тэлефоннай сувязі адбылося 15 снежня мінулага года.

Дзмітрый УЛАСАЎ, БелаПАН.

Затрыманы старшыня Веткаўскага райвыканкама

У ноч з 14 на 15 студзеня супрацоўнікі Упраўлення па барацьбе з арганізаванай злачыннасцю па Гомельскай вобласці Міністэрства ўнутраных спраў Рэспублікі Беларусь затрымалі старшыню Веткаўскага райвыканкама Васіля Воінава. Прычынай для ўзяцця пад варту стаў знойдзены ў доме старшыні цэлы арсенал зброі. Канфіскавана больш чым дзесяць ствалоў незарэгістраваных стрэльбаў, у тым ліку дзве — германскай вытворчасці, помпавая стрэльба, выраблена ў ЗША, а таксама пісталет ТТ. Знойдзены і вялікі запас патронаў: больш чым 650 штук калібра 7,62 міліметра, звыш дзвюх тысяч — калібра 5,6, паўтары тысячы патронаў калібра 9 міліметраў.

Пакуль што праваахоўныя органы Гомельшчыны ад якіх-небудзь каментарыяў адмаўляюцца, але, як стала вядома карэспандэнту БелТА з крыніц, што заслугоўваюць даверу, гэта яшчэ не ўсе прэтэнзіі, прад'яўленыя старшыні райвыканкама праваахоўнымі органамі перад узяццем пад варту.

Траецкае прадмесце абяцае стаць месцам паломніцтва турыстаў і гараджан

Гістарычны цэнтр Мінска — Траецкае прадмесце — у самай бліжэйшай будучыні набудзе зусім новае аблічча. Сталічныя ўлады прынялі прапанову Упраўлення культуры Мінскага гарвыканкама, Беларускага фонду культуры і Беларускага саюза майстроў народнай творчасці аб рэгулярным правядзенні на тэрыторыі прадмесця нядзельных і святочных кірмашоў народнай творчасці.

Як адзначыла ў гутарцы з карэспандэнтам БелТА начальнік аддзела культурна-асветных установ Упраўлення культуры Мінгарвыканкама Лідзія Вежнавец, першы ў гісторыі Траецкага кірмашовы сезон плануецца ў сярэдзіне красавіка гэтага года. Усю вясну, лета і восень, змяняючы адзін аднаго, майстры народнай творчасці з Мінска і іншых рэгіёнаў рэспублікі будуць праводзіць у прадмесці выстаўкі-продажы сваіх твораў, а таксама ствараць іх тут жа, у прысутнасці наведвальнікаў. У будучым пры закупцы неабходнага абсталявання такія кірмашы з сезонных ператворацца ў круглагадовыя. Акрамя таго, Траецкае прадмесце стане цудоўнай адкрытай пляцоўкай для выступлення фальклорных і мастацкіх калектываў.

Спецыялісты Упраўлення культуры вядуць перагаворы з мастакамі, якія асталяваліся на сталічнай плошчы Свабоды, аб пераносе іх месца дыслакацыі ў Траецкае прадмесце. Ужо прапрацоўваюцца пытанні аб прадастаўленні ім памяшканняў для захоўвання неабходнага абсталявання. Акрамя таго, гістарычны ансамбль "Траецкае прадмесце" паўстане ў іншым колеры і святле — будзе праведзена сучасная аддзелка фасадаў будынкаў і дэкаратыўная падсветка іх у вячэрні час.

Аксана АСПІШЧАВА.

Акцыі

Рабочыя збіраюцца выступіць супраць пагаршэння жыцця

У рэдакцыю паступаюць просьбы ад рабочых паведаміць месца правядзення мітынгу, на які збіраюцца працаўнікі пяці галіновых прафсаюзаў, а таксама месца збору, адкуль пачнецца шэсце. Як нам стала вядома, заяўка на правядзенне акцыі пратэсту супраць рэзкага пагаршэння жыцця ўжо пададзена ў Мінскі гарвыканкам. У ёй гаворыцца, што арганізатары мітынгу ставяць пытанне аб правядзенні мітынгу 27 студзеня г.г. на плошчы Свабоды ў Мінску ці каля Палаца спорту з 16 гадзін 30 хвілін да 18 гадзін 30 хвілін. Шэсце мяркуецца пачаць чатырма калонамі. Першая, калі ўлады пагодзяцца з прапановай прафсаюзаў, будзе збірацца каля прахадной Мінскага трактарнага завода, другая — каля станцыі метро "Першамайская", трэцяя — на плошчы Якуба Коласа, чацвёртая — у Рабкораўскім завулку. Мяркуецца, што збор пачнецца пасля завяршэння першай змены ў 15 гадзін 30 хвілін.

Вядома, канчатковыя месца і час правядзення акцыі будуць вядомыя пасля рашэння Мінгарвыканкама, аб чым наша газета паведаміць чытачам.

Яўген ТАЎГЕНЬ.

Кур'ер

Назначаны пасол Літвы ў Беларусі

Прэзідэнт Літвы Валдас Адамкус падпісаў Дэкрэт аб назначэнні Іонаса Паслаўскаса Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Літвы ў нашай краіне.

Іонасу Паслаўскасу — 41 год. Ён закончыў філалагічны факультэт Вільнюскага універсітэта. Дыпламатычнай работай займаўся ў ЗША і Канадзе.

БелТА.

Пр. ВАДОХРЫШЧА (Хрышчэнне Гасподняе).
К. Марты, Генрыха.

СТУДЗЕНЬ
19
'99 АЎТОРАК

Усход 8.16
Заход 16.26
Даўж. дня 8.10

Маладзік
17 студзеня
Усход 10.12
Заход 19.59

Письмо членов оргкомитета Хартии'97 Ханцу-Георгу Вику

Члены оргкомитета Хартии'97 Людмила Грязнова и Дмитрий Бондаренко направили письмо в адрес председателя наблюдательно-консультативной группы ОБСЕ Ханца-Георга Вика с просьбой посетить специальный приемник-распределитель Управления внутренних дел Мингорисполкома и обследовать условия содержания граждан, задержанных до суда и осужденных по статьям Административного кодекса Республики Беларусь.

"По нашим оценкам, — пишут Грязнова и Бондаренко, — условия содержания в данном приемнике-распределителе во многом хуже, чем в тюрьмах и колониях Беларуси. Граждане, осужденные по административным статьям, часто оказываются более бесправными, чем заключенные, осужденные по уголовным статьям".

В письме приведен список наиболее вопиющих нарушений условий содержания в стенах приемника-распределителя, таких как пытка голодом, отсутствие медицинского осмотра, лишение права на передачи, нарушение санитарно-гигиенических норм.

Активисты Хартии напоминают, что в этом приемнике-распределителе за последние три года отбыли наказание сотни активистов оппозиции: "Мы опасаемся, что в ближайшее время в связи с ростом политической напряженности в Минске и предупреждением прокуратуры в отношении Верховного Совета и Конгресса демократических сил в камерах приемника-распределителя окажутся многие наши соратники. Особенно нас беспокоит судьба Валерия Щукина, депутата Верховного Совета, осужденного в очередной раз на 10 суток ареста в приемнике-распределителе".

Депутат Верховного Совета, лауреат Национальной премии за защиту прав человека Валерий Щукин был осужден судом Советского района на 10 суток ареста за то, что он в числе нескольких активистов политических партий и движений перекрыл движение транспорта в Минске 25 декабря 1998 года в знак протеста против объединения России и Беларуси. Приговор был вынесен 11 января, но в силу вступил с 13 января, так как Щукин проходил медицинское освидетельствование.

Пресс-центр Хартии'97.

Продолжение темы

"Туристам" напомнили о бдительности

В "Народной воле" от 14 января нынешнего года рассказывалось о мытарствах организаторов заседания Верховного Совета тринадцатого созыва. Напомним, что руководство минской гостиницы "Юбилейная" под предлогом ремонта электропроводки отказало депутатам в аренде конференц-зала. И тогда они собрались в другом минском отеле — "Турист". А для исключения еще каких-либо неожиданностей с электропроводкой заявку на проведение однодневного семинара от имени гуманитарного фонда "Открытое общество" подписал член правления фонда Михаил Плиско.

Когда средства массовой информации Беларуси и зарубежных стран сообщили об историческом для нашей страны решении парламентариев — провести очередные президентские выборы 16 мая 1999 года, — власть имущие грозно спросили: а кто это осмелился предоставить зал опальным депутатам? Спецслужбы быстренько определили "виновных". И началось. Один из руководителей туристской организации Беларуси Федор Соляник на "летучке" метал гром и молнии в адрес дирекции гостиницы, "прошляпившей все на свете...". "Туристов" призывали быть бдительными, помнить о том, в каком государстве они живут и кто здесь хозяин... И не дай Бог такой ляпсус повторится!

А с чего бы это, казалось, так волноваться Федору Кондратовичу? Наоборот, впору бы радоваться. "Туристы" получили деньги за аренду, а это все же лучше, чем если бы зал простаивал, а "туристская" казна скуднела. Да и кто знает, как оно вообще все повернется. Глядишь, со временем в учебники по истории Беларуси попадет и гостиница "Турист". Попадет как место, где было принято воистину эпохальное для нашей страны решение.

Владимир КОРЗУН.

БелаРо́ссия: реальность или блеф?

(Окончание. Начало на 1-й стр.)

Что в этом плане могут предложить друг другу Россия и Беларусь? Какие стандарты позволяют нам говорить о достижении в этих странах приемлемого уровня жизни и соблюдения прав человека, стабильности денежных единиц, устойчивого роста экономики или хотя бы обнадеживающих тенденций в осуществлении экономических реформ? Боюсь, таковых просто нет, а потому **всякие попытки устроить объединение под дымовой завесой эмоциональных лозунгов реально сведутся к имперскому поглощению Беларуси Россией или наоборот.** Последнее выглядит парадоксально, но позднее мы увидим, что, в сущности, именно такой вариант пытаются осуществить *ГЛАВНЫЙ ИНИЦИАТОР* и стоящие за ним силы.

Реальное положение учредителей белорусско-российского Союза сейчас таково, что, образно говоря, впору ложиться в реанимацию, а не устраивать пышное бракосочетание.

В Беларуси разрушено более или менее нормальное политико-правовое пространство. Так называемый ноябрьский референдум 1996 года, итоги которого не признаны ни одной цивилизованной страной, породил нелегитимный парламент, нелегитимный Совет Министров (в Конституции 1994 года присутствует Кабинет Министров) и зачастую нелегитимно действующего президента. Серьезно подорваны внешнеполитические отношения Беларуси, так удачно складывавшиеся в 1992—1994 годах. Беларусь прочно закрепилась в малопочтенном круге стран, лидирующих в нарушениях прав человека, методах подавления свободы слова и структур гражданского общества.

На рубеже 1995—1996 годов белорусская экономика испытала своеобразный фазовый переход в дореформенное административно-командное состояние. Фактически мы утратили национальную валюту. Белорусский "зайчик" прекратил котировку на всех внешних биржах, включая "братскую" Россию. Он не упоминается даже среди 164 валют, включенных в известный Интернетовский Конвертер, где учтена самая разная экзотика — вплоть до ангольской новой кванзы (около 200 тыс. кванз за доллар).

Отрицательное внешнеторговое сальдо превышает 10% годового валового внутреннего продукта страны и продолжает стремительно нарастать. В стране фактически отсутствует золотовалютный резерв. Административно-популистское регулирование цен привело к огромным товарным дефицитам — символом страны, как и в последние годы СССР, стали очереди к полупустым прилавкам, отсутствие в продаже многих элементарных продуктов первой необходимости. Эксперимент по созданию "белорусского экономического чуда" — примерно 10-процентного роста ВВП за счет искусственного занижения материальных затрат на энергосырьевые ресурсы — привел в последние месяцы к мощному **гиперинфляционному взрыву** (примерно 178% только за сентябрь—ноябрь). Вместо запланированных неведомо с какого "потолка" 2-х процентов месячной инфляции (126,8% в год) уровень инфляции по итогам 1998 года будет близок к 280%. Минимум наполовину "сгорели" рублевые банковские вклады населения. **И это еще большое счастье белорусского руководства, что население (простой народ) не сообразило кое-что подсчитать и не приступило к обвальному изъятию вкладов.**

Между тем это не так уж сложно. Положив, скажем, один миллион рублей под 40% годовых, человек вправе рассчитывать не только сохранить деньги, но и кое-что заработать. При "потолочно-плановой" инфляции он получил бы по итогам года 1.400.000 рублей, эквивалентных на самом деле примерно 1104 тыс. рублей в ценах того периода, когда деньги были положены (1.400.000 надо просто с помощью калькулятора поделить на 1,268). При реальном уровне инфляции полученная сумма будет эквивалентна всего 500 тысячам рублей (1.400.000 поделить на 2,8 можно в уме), то есть половина исходного миллиона просто уничтожена. В долларовом эквиваленте потери возрастают еще раза в два.

Массовый отток вкладов — неизбежный крах большинства и без того еле сводящих концы с концами белорусских банков. Альтернатива — административная заморозка, фактически эквивалентная экспроприации вкладов, так как уже через три-четыре месяца остатки превратятся в мусор, на снятие которого не будет смысла тратить время. Но в любом случае перед страной стоит главная проблема — нечем платить практически по всем формам импорта. Отсюда и экономическая задача президента, которой на самом деле уделялось наибольшее внимание в ходе московских переговоров, — организовать хотя бы в первой половине 1999 года поставки российских энергосырьевых ресурсов и комплектующих практически без прямых оплат в российских рублях или твердой валюте за отсутствием таковых. Задачу предлагается решать на основе некоего виртуального "переводного рубля", обеспеченного взаимопоставками товаров, баланс которых подводится по итогам года. Фактически эта система многопозиционного бартера многократно применялась и в советские, и в постсоветские времена и зарекомендовала себя как крайне нецивилизованная, способствующая искажению реальных ценовых пропорций — своеобразная "экономика для нищих". Громкие разговоры о подходе к единой денежной единице будущего Союза — именно через белорусско-российский "переводной рубль" — не более чем идеологическое прикрытие масштабной операции по спасению белорусского режима и разгромленной им экономики.

Существенный вопрос — спасения кем? Россией? Но ее экономическое положение в некотором смысле много хуже положения ее любвеобильного западного соседа. **Одна из величайших трагедий современной России — засевшее во многих российских умах прилагательное "великая".** Надо ясно представлять, что весь российский ВВП на 1999 год спланирован в размере 4-х триллионов деноминированных российских рублей, то есть менее 200 миллиардов долларов. Это соответствует ВВП, скажем, Бельгии, которая по населению равна Беларуси, а по площади — чуть больше Могилевской области. И составляет всего три четверти одного только оборонного бюджета США (который, в свою очередь, в 45 раз превосходит свой российский аналог).

По разным оценкам, из 89 российских субъектов федерации от 78 до 83 являются дотационными. Как при таком ВВП, госбюджете порядка 20 млрд. долларов, практическом отсутствии инвестиций и на две трети рухнувшей банковской системе поддержать существование гигантской территории (17,1 млн. кв. км) с большими перепадами уровней развития — великая загадка. Тем более, если бюджет при ежемесячной потребности порядка 50 млрд. рублей и минимальном запросе 25 млрд. собирается на уровне около 15 млрд., задолженности по внутренним выплатам (в том числе зарплатам и пенсиям) близки по величине к размеру бюджета, а выплаты внешнего государственного долга по графику 1999 года раза в два превосходят этот бюджет.

На этом фоне стремление к дополнительному расширению выглядит довольно дико — дай Бог предотвратить взрывообразный развал страны. Тем не менее резоны есть. Простейший из них — своеобразная морально-политическая компенсация за фактическое бегство Чечни и безвременную кончину СНГ. Российскому народу надо показать, что его государство хоть для кого-то весьма привлекательно. Более существенный резон связан как раз с высокой вероятностью дальнейшего распада России — для многих регионов подкормка "капиталистического рая" в пределах московского Садового кольца давно уже кажется обременительным, и у Москвы нет реальных сил для сдерживания тех, кто решит уйти в самостоятельное плавание. И тут весьма пригодилась бы какая-то резервная конструкция вроде БелаРоссии — на худой конец, новые суверенные государства могли бы без большой драки перейти из федерации в Союз, оставаясь хотя бы формально в сфере влияния Москвы. Некоторые соображения связаны и с постом президента Союза — это было бы неплохим финалом политической карьеры Бориса Ельцина. Из того же ряда — теоретическая возможность маневра перед предстоящими в 2000 году выборами президента России: необходимость вносить существенные поправки в Конституцию в ходе решения союзнических проблем является прекрасным юридическим поводом для смещения срока выборов.

То есть вполне понятно, что каждая сторона, подписывая те или иные объединительные декларации, преследует свои, не обязательно совпадающие цели. Наряду с отсутствием экономической базы и, если угодно, современной методики объединения существует одно глубокое препятствие, связанное с восприятием масштабов потенциальных членов Союза. Из небесной механики мы знаем, конечно, что Солнце и Земля вращаются вокруг некоего общего центра тяжести, но практически всегда используем оборот: "Земля вращается вокруг Солнца" — все-таки масса последнего больше в 330 тысяч раз. Россия в 14,5 раза превосходит Беларусь по населению и, кстати, по числу областей, а по территории — в 82 раза! Вполне естественно, что даже наиболее белорусофильствующие российские политики под объединением понимают **присоединение Беларуси к России.**

Самое забавное заключается в том, что Лукашенко придерживается едва не противоположной позиции, полагая, что объединение должно идти "на равных", игнорируя реальное соотношение масштабов. И с учетом своей выдающейся пассионарности, кажется, убежден, что итогом "союзного романа" станет присоединение России к Беларуси — хотя бы в плане политической ориентации. И совсем уж забавно то, что он не так уж далек от истины, если говорить об объеме взаимовлияния. В ходе многолетних приступов объединения Россия была весьма прилично инфицирована идеями белорусской реставрации — особенно это коснулось ряда региональных лидеров. Белорусский эксперимент, вышедший в фазу, так сказать, инженерного воплощения, произвел, безусловно, глубокое стимулирующее впечатление на блок левой и национал-патриотической оппозиции. Эти же приступы оказались эффективным **"троянским конем"**, ускорившим процесс распада СНГ, а также создания и укрепления локальных коалиций вроде центральноазиатской и ГУАМовской (Грузия, Украина, Азербайджан, Молдова). Более того, славяно-союзный "троянский конь" — как это ни парадоксально — стимулировал сепаратистские тенденции внутри России. Многие региональные лидеры узрели в союзнических порывах реалистический путь к повышению собственного статуса и выбору особого вектора развития, на который не слишком нервно реагирует Кремль. **Реально Россия и сейчас является довольно рыхлой конфедерацией, и можно довольно уверенно предвидеть ее дальнейшее ослабление в связи с попытками объединиться с тем или иным антидемократическим режимом.**

Особый вопрос — положительная реакция на объединение значительной части российской демократической общественности, нередко преподносимая в патерналистском оформлении — дескать, правящий белорусский режим — это, конечно, плохо, но как раз после объединения российская демократия могла бы здорово помочь своим белорусским единомышленникам. Такого рода умонастроение было бы особо ценным, если бы имело какие-то приложения внутри самой России — в плане выяснения отношений с режимами, скажем, Калмыкии, Краснодарского и Ставропольского краев, а также многих иных губерний и президентур.

И уж, конечно, демонстративная активизация усилий по "осоюзливанию" Беларуси и России сильно **провоцирует** белорусскую оппозицию на разнообразные антироссийские акции и заявления, а возможно, и на попытки силового воздействия на режим. С помощью двух референдумов и кучи антиконституционных указов демократическая оппозиция была лишена власти, символики, экономических реформ и источников существования внутри собственной страны. В такой ситуации нетрудно спрогнозировать, что третий референдум может стать своего рода заключительным актом трагедии и фактически лишить Беларусь государственности. И посчитать, что в противостоянии такому сценарию все средства хороши — чем отчаяннее, тем лучше.

Такого рода поведение стало бы превосходным подарком действующему режиму. Лукашенко еще раз убедил бы российское руководство, что он — единственный друг России, противостоящий "озверевшей банде местных националистов". Соответствующая порция оскорблений могла бы охладить и российские демократические круги. А чрезмерная уличная активность — дать прекрасный повод для массовых репрессий. Тем более, в первой половине 1999 года поводы для серьезной "стерилизации и прополки" оппозиционных кругов совершенно реальны — грядут выборы в местные органы власти, которые, возможно, будут сопровождаться очередным референдумом, грядет и политически пикантная ситуация, связанная с завершением срока президентства (в соответствии с Конституцией 1994 года). Наконец, грядет дальнейшее ухудшение экономической ситуации, и неизбежное народное недовольство необходимо будет подобающим образом канализовать. И тут очень пригодились бы какие-то резкие оппозиционные акции, дающие основания для сугубо временного запрета демонстраций, митингов, собраний и забастовок, а заодно — для сугубо временного закрытия оппозиционных газет.

Хотя попытки ускорить создание Союза вовсе не безобидны, уровень реального продвижения к БелаРоссии не стоит переоценивать. Вместо серьезного проекта пока существует только идеологический фантом, и было бы нелепо втянуть все силы оппозиции в очередное сражение с нехитрой президентской ловушкой, неся серьезные потери в непрерывных психических атаках.

Им, как саперам, ошибаться нельзя

Несколько теплых слов в адрес врачей 1-го противотуберкулезного диспансера

Когда люди говорят о счастье, они прежде всего желают друг другу здоровья. А если человек болен и болен не простудой, а тяжелым заболеванием — это уже беда. Поэтому приятно осознавать, что рядом живут и работают люди, готовые искренне откликнуться на нашу беду и вовремя прийти на помощь.

1-й противотуберкулезный диспансер Минска, о котором хочется сказать несколько теплых слов, "скромно перешагнул" свой золотой юбилей, но, как и 50 лет назад, здесь работают очень внимательные, тактичные и квалифицированные врачи, понимающие, что туберкулез — это социальная болезнь, которая в первую очередь "поражает" неблагоприятные судьбы.

Главврач диспансера Павел Андреевич Здaневич заметил: "Нам, как саперам, ошибаться нельзя, и поэтому наши врачи делают все для того, чтобы уже на ранней стадии выявить форму заболевания. Практически всех больных с тяжелой формой туберкулеза, выявленной в Беларуси, направляют сразу к нам (около 40 процентов больных диспансера составляют иногородние), и предельное внимание к каждому пациенту является основой".

Несмотря на то что в старом здании диспансера уже давно не хватает кабинетов, а материальная база, мягко говоря, не отвечает тем требованиям, которые предъявляются к подобным учреждениям (судите сами: только в 1-м противотуберкулезном диспансере можно еще увидеть рентгеновские аппараты, "отметившие" свой серебряный юбилей), и все-таки, несмотря на определенные трудности (а у кого их сегодня нет?), диспансер работает четко и слаженно.

В диспансере имеется несколько отделений для стационарного лечения, но первичный этап помощи больному начинается с отделения, заведует которым Степан Андреевич Соболь. Степан Андреевич работает в данном учреждении почти 35 лет. Обаятельный, интеллигентный и квалифицированный врач, написавший не одну монографию, он с большим уважением отзывается о нелегкой службе своих коллег. А на вопрос, кого из молодых специалистов ему хотелось бы выделить, он скромно ответил: "Я бы выделил почти всех, потому что случайных людей в диспансере нет. Но особо хочется отметить замечательного окулиста — Татьяну Владимировну Зубкевич, внимательных врачей-фтизиатров: Людмилу Владимировну Каплич, Елену Анатольевну Пришивалко, Татьяну Сергеевну Копосову, рентгенолога-диагноста Марка Михайловича Тувивовича и многих, многих других".

Я с удивлением узнала, что один из самых обаятельных врачей — Ирина Валерьевна Гирич — в прошлом была хорошим педиатром. Но однажды, придя в диспансер как пациент (с тяжелой формой пневмонии), она осталась здесь навсегда уже как сотрудник. Ирина Валерьевна довольно часто консультирует пациентов из больницы скорой помощи, где бывают крайне сложные ситуации.

Обидно только, что даже самые квалифицированные врачи работают сегодня почти на одном энтузиазме. На прощанье главврач диспансера Павел Андреевич Здaневич с улыбкой сказал: "На днях я услышал выступление одного из рабочих: "...как я буду кормить семью, получая семь миллионов?". Поверьте, наши врачи получают только половину вышеназванной суммы, но, несмотря на это, как и в прежние времена, мы продолжаем хранить верность нашим традициям. Ведь теплое слово врача порой для больного значит гораздо больше, чем самое дорогостоящее лекарство...".

Ирина КИРИЛЮК.

На фото: *прием ведет Ирина Валерьевна Гирич.*

Ян БЕЛОСТОЦКИЙ

Песенка белорусского пенсионера

Я давно о том не плачу,
Что распался СССР.
Кое-что я в жизни значу.
Я теперь — миллионер!

"Батькой" я горжусь законно,
Что ты мне ни говори!
Получаю два мильёна,
Это не хухры-мухры.

Да, обновок избегаю,
Не могу купить штаны...
Но за месяц проедаю
Два мильёна хоть бы хны!

Вот возьму пойду на рынок —
Там товар лежит горой.
Я куплю себе ботинок,
Через год — куплю другой...

Жили б мы еще и краше,
Ели б мед и пироги,
Если б на колхозы наши
Не точили зуб враги.

То Америка, то НАТО
Так и пялят жадный глаз.
Видно, в строй свой бедноватый
Затянуть хотят и нас.

Этот Сорос их нахальный
До того уж обнаглел —
Революцию буквально
Нам устроить захотел.

Мы ж любому гражданину,
Коль он с "батькой" спор зачнет,
По башке дадим дубиной —
По-другому запоет...

И ракеты есть, и МИГи.
Пусть враги наши хитры,
Мы в кармане держим фигу
И сбиваем их шары!

Мы не примем строй их вредный.
Коммунизм у нас в мозгу.
Мы идем в свой рай победный
И отпор даем врагу!

Ура, товарищи! Ура!

Жабинковский район.

Нявыдуманыя гісторыі

"Крымінал"

Прашумелі гады. Больш за шэсцьдзесят прайшло з таго часу. Мы, хлапчукі, у 1937 годзе назіралі, як рухаліся павозкі з небагатым скарбам у бок райцэнтра — Старобіна. Вёскі Доўгае, Ананчыцы і некаторыя іншыя былі пагранічнымі, межавалі, як называлі, з панскай Польшчай. І энкавэдысты ачышчалі населеныя пункты ад ненадзейных элементаў — кулакоў. Нізкаросльі дзядуля з бародкай іранічна заявіў (прозвішча яго Чарток): "Цяпер чорта і папа (якога раней вывезлі на Салаўкі) не будзе на тэрыторыі сельскага Савета".

Арышты усялялі ў насельніцтва няўпэўненасць у заўтрашнім дні.

Мой бацька, па нацыянальнасці латыш, быў пад асабліва пільным наглядам. У гэтым мы пераканаліся, калі пачалася вайна. Сярод папер супрацоўніка міліцыі знайшлі даведку, што Штaль Юлій Іванавіч трымаў батрака. Чым не прычына для высылкі? Сапраўды, у нас пражываў Адам Бойка, якога хлапчуком прытуліла наша сям'я. Бацька вучыў яго на каваля. Калі ўладкоўвалася граніца, Адам, які пасвіў кароў, апынуўся на тэрыторыі Усходняй Беларусі. Хлопчык аказаўся здольным. Праз некаторы час ажаніўся, пабудаваў хату. Але хутка яго не стала. З-за глупства. Зайшоў ён у клуб і вырашыў пашуткаваць. "Адгадайце загадку, — сказаў ён, — чаму Ленін хадзіў у бацінках, а Сталін — у ботах?". У зале стаяла мёртвая цішыня. А Адам выпаліў: "А таму, што Ленін абыходзіў лужыны, а Сталін ідзе напрасткі".

Назаўтра Бойку арыштавалі. Што з ім сталася, дасюль ніхто не ведае.

Пасля гэтага бацьку маглі прышыць сувязь з "польскім шпіёнам". Як там ні было, але бацька не крыўдзіўся на тыя парадкі, якія існавалі. У перыяд нямецкай акупацыі двое маіх братоў — Аляксандр і Васіль — пайшлі ў партызаны. Васю пры "рэйкавай вайне" параніла і яго самалётам адправілі за лінію фронта. Ваяваў. Удзельнічаў у вызваленні Чэхаславакіі. Стаў кавалерам ордэна Славы. Аляксандр удастоены ардэноў Айчыннай вайны ўсіх трох ступеняў. У апошні час працаваў начальнікам мытні ў Брэсце.

Брат Валодзя трымаў цесную сувязь з партызанамі. У першы дзень вайны вынес запчасткі з нямецкай аўтамашыны "Опель", збіраў і перадаваў зброю партызанам. Бацька і Валодзя ўзнагароджаны медалём "Партызану Айчыннай вайны" І ступені.

Мне не выпала ваяваць. Прайшоў час. Калі я прыехаў дадому ў форме супрацоўніка Міністэрства дзяржаўнай бяспекі, маці не вытрымала, сказала:

— Як ты трапіў у гэтыя органы? Што, не ведаў, якія яны жорсткія, арыштоўвалі ні ў чым не вінаватых людзей?

— Мама, цяпер жа — хрушчоўская адліга...

Амаль праз 14 гадоў мне давялося займацца ў Лунінецкім раёне афармленнем дакументаў на вяртанне дамоў былых "кулакоў".

Вікенцій Юльевіч ШТАЛЬ, пенсіянер.

г.Кобрын.

Стоп-кадр

У аднаго — недабудаваны асабняк, у другога — ужо разабралі легкавік. Такі малюнак фотакарэспандэнт убачыў у вёсцы Прылепы Смалявіцкага раёна.

Фота IREX/ProMedia.

Завяршэнне будаўніцтва Гомельскага радыяцыйнага дыспансера зноў пад пагрозай зрыву

Завяршэнне будаўніцтва Гомельскага спецдыспансера радыяцыйнай медыцыны, запланаванае на 1999 год, наўрад ці магчымае. Такое меркаванне зрабіў галоўны ўрач дыспансера Уладзімір Варабей на прайшоўшым днямі экстранным пасяджэнні штаба па будаўніцтве дадзенага аб'екта.

Нагадаем, што спецдыспансер радыяцыйнай медыцыны, вельмі неабходны Беларусі і, у прыватнасці, Гомельскай вобласці, якая найбольш пацярпела ад аварыі на ЧАЭС, лічыцца аб'ектам-даўгабудам. І калі раней праблема заключалася ў недахопе сродкаў (у 1997 годзе быў нават праведзены рэспубліканскі суботнік, сродкі ад якога былі пераведзены на рахунак дыспансера), то зараз праблема носіць чыста "тэхнічны" характар. Генеральны субпадрадчык — вытворчае будаўніча-мантажнае аб'яднанне "Гомельпрамбуд" — не выконвае паслядоўнасці работ і патрабаванняў, прад'яўляемых да іх якасці. Парушэнне графіку будаўніцтва складае ўжо месяц.

Рэшткавая частка будаўніцтва ацэньваецца спецыялістамі ў 31 мільён долараў ЗША; яшчэ 23 мільёны долараў будзе каштаваць аснашчэнне дыспансера абсталяваннем і медыцынскай тэхнікай.

Ірына МАКАВЕЦКАЯ.

Міні-памфлет

"Шыбеніца" ля касы

У харчовым магазіне "Рогі і капыты" ідзе сход, на якім абмяркоўваецца адно пытанне: як выконваецца загад прэзідэнта аб'яднання "Чырвань" аб абароне спажывецкага рынку. Дырэктар Рыгор Падцукайла кінуў позірк паверх галоў ўдзельнікаў сходу, засунуў правую руку ў левую кішэню сюртука і горда зазначыў:

— Дакладаю, што загад Найвышэйшага кіраўніка аб абароне спажывецкага рынку — прадаваць харчы па ўзросце, вазе, памеры і наліваць па сто грамаў на нос — мы поўнасцю выконваем. У гэтых мэтах ля кожнай касы мы змайстравалі "шыбеніцу"... ну, так званы мернік росту, паставілі шалі, каб важыць пакупнікоў. Пытанні ёсць?

Маладзенькая практыкантка з кулінарнага вучылішча сціпла ўстала і спытала:

— А навошта наліваць ім яшчэ і па сто грамаў?

— Як гэта навошта? — абуральна і строга зазначыў дырэктар, — гэта робіцца для таго, каб спажыўцы не з'ехалі з глузду ад недаядання і на новых прэзідэнцкіх выбарах у чарговы раз абралі Л.Кашэнку, які будзе кіраваць аб'яднаннем да канца свету.

У гэты час у зале, дзе праходзіў сход, згасла святло...

Мікола ПІНСКІ.

Мінск: дзень сённяшні і заўтрашні

Лошыца, Сухарава, Малінаўка, Чырвоны бор — адрасы новабудоўляў

У беларускай сталіцы ў мінулым годзе было ўведзена ў эксплуатацыю 581,5 тысячы квадратных метраў жылля, наваселле адсвяткавалі 12 тысяч сем'яў. У 1997 годзе такіх "шчаслівчыкаў" было 11 тысяч. Але ўсё ж план уводу жылля (а планавалася здаць 640 тысяч квадратных метраў) не выкананы. Аб прычынах гэтага карэспандэнт БелТА папрасіла расказаць загадчыка аддзела будаўніцтва Мінгарвыканкама Алега Мазго.

Паводле яго слоў, "падвялі" гарадскі будаўнічы комплекс Міністэрства адукацыі, якое ў 4-м квартале спыніла фінансаванне будаўніцтва двух студэнцкіх інтэрнатаў, і Міністэрства абароны, якое ў гэтыя ж тэрміны прыпыніла субсідзіраванне будаўніцтва двух жылых дамоў у Сцяпянцы. Алег Мазго адзначыў, што ўсе гэтыя аб'екты маюць высокі ўзровень будаўнічай гатоўнасці і будуць здадзены ў першым квартале гэтага года. Таксама, на жаль, у Мінску не былі пабудаваны запланаваныя 30 тысяч квадратных метраў так званага сацыяльнага жылля: рэспубліканскі бюджэт не змог выдзеліць на гэта грошы.

На думку Алега Мазго, развіццё будаўнічай галіны Мінска стрымлівалі таксама такія фактары, як зношанасць парка спецыяльнага аўтамабільнага транспарту, нявхатка складальнікаў для вытворчасці будаўнічых матэрыялаў: у "дэфіцыце" аказаліся гравій, пясок, шчэбень. У рэспубліцы не выпускаецца металапракат, арматура, а, значыць, вялікая залежнасць ад пастаўшчыкоў і ад цэн, якія дыктуюцца імі.

У гэтым годзе перад будаўнічым комплексам сталіцы стаіць задача ўвесці ў эксплуатацыю 600 тысяч квадратных метраў жылля. Як адзначыў Алег Мазго, гэта даволі вялікія аб'ёмы. Для параўнання: у год "будаўнічага буму" — 1987-ы — у Мінску было здадзена звыш 900 тысяч квадратных метраў жылля, у год "будаўнічага заняпаду" — 1995-ы — усяго 300 тысяч. Новыя будаўнічыя пляцоўкі з'явяцца ў мікраraёнах Лошыца, Сухарава, Малінаўка, Чырвоны бор. Плануецца здаць пад ключ дзве школы і два дзіцячыя садкі.

У стадыі завяршэння — узвядзенне новага будынка чыгуначнага вакзала сталіцы. Паводле слоў Алега Мазго, у мінулым годзе працягваліся работы па будаўніцтве галоўнага корпуса і інжынерных камунікацый. У стадыі аддзелкі і ўстаноўкі неабходнага тэхналагічнага абсталявання знаходзяцца ўжо тры падземныя пераходы, якія звяжуць вакзал са станцыяй метро, з вуліцамі Дружная і Кірава. Тэрмін уводу новага будынка вакзала — 2000 год, і, паводле слоў Алега Мазго, пры захаванні аб'ёмаў фінансавання вакзал будзе здадзены своечасова.

Аксана АСПІШЧАВА.

20 студзеня ў Нацыянальнай мастацкай галерэі будзе паказана самая прадстаўнічая калекцыя айчыннага друкаванага плаката

Саюз дызайнераў Беларусі, па словах яго старшыні Дзмітрыя Сурскага, на сёння мае самую прадстаўнічую калекцыю айчыннага друкаванага плаката ў краіне. Калекцыю мяркуецца паказаць на вялікай выставе ў Нацыянальнай мастацкай галерэі 20 студзеня.

Яшчэ ў пачатку 1997 года Саюз дызайнераў выйграў грант Фонда Сораса на правядзенне выставы. Але пакуль збіралася калекцыя, фонд быў закрыты. Цяпер знойдзены новы спонсар — фірма "Дора Плюс". За яе сродкі плакаты афармлены для дэманстрацыі (а некаторыя нават аднаўлены са слайдаў і эскізаў), выдаецца поўны ілюстраваны каталог. Між тым яшчэ адна сур'ёзная калекцыя плаката, якую меў Саюз мастакоў, была раздадзена аўтарам з-за недахопу ў Саюза плошчаў для захоўвання.

"Мы маем сапраўды вялікі культурны набытак, — сказаў Дзмітрый Сурскі ў інтэрв'ю карэспандэнту БелаПАН. — У канцы 80-х — пачатку 90-х гадоў Беларусь перажывала сапраўдны росквіт жанру плаката. Быў унікальны выпадак, калі са 100 савецкіх плакатаў, накіраваных на прэстыжны міжнародны конкурс у японскую Таяму, былі адабраныя арганізатарамі 16 і з іх 13 — беларускіх".

Спачатку Саюз дызайнераў выбіраў для калекцыі толькі плакаты, адзначаныя прызамі розных конкурсаў, — створаныя ў гады перабудовы. Аднак у працэсе падрыхтоўкі экспазіцыі яе стваральнікі зразумелі, што поспехі тых гадоў базіраваліся на дасягненнях ранейшых плакатыстаў, якім удавалася ствараць цікавыя творы нават пад ідэалагічным прэсам партыйнай прапаганды. Так што 150 работ, якія будуць паказаны на выставе, павінны даць поўнае ўяўленне аб беларускім друкаваным плакаце 50—90-х гадоў. Выстава будзе паказана і ў іншых гарадах Беларусі.

Марына КУНОЎСКАЯ, БелаПАН.

Анекдоты дня

Новости сельского хозяйства

В начале мая белорусские власти планируют провести массовые организованные посадки картофеля и председателей колхозов, не осуществивших первое.

Тезисы политинформаторам для единых политдней

1) Наш президент всегда прав.

2) Если сомневаешься, то прочти первый пункт.

3) Если продолжаешь сомневаться, что почитай декреты президента и Уголовный кодекс.

4) Если все еще сомневаешься, то не обижайся.

Задумаемся...

Тужэй зацягнем вяроўку на ўласнай шыі?

Па ўсяму відаць, што выбары ў Вярхоўны Савет павінны ўсё-такі адбыцца ў 1999 годзе. Думаю, агульнымі намаганнямі здаровых і прагрэсіўных сіл грамадства ўдасца пераканаць (прымусіць) і прэзідэнта А.Лукашэнку праверыць на практыцы ў сённяшніх умовах тую бязмежную любоў да яго з боку нашага электарата, якая яго так лашчыць і па сённяшні дзень.

І вось пра што я падумаў. Калі справы па галасаванні будуць пастаўлены так, як 24 лістапада 1996 года на рэферэндуме, то гэта выкліча вялікую трывогу і апасенне. Мне добра запомніўся той дзень. Я тады быў у Круглянскім раёне, на сваёй радзіме. Сапраўды, тое, што я наглядаў, нагадвала, як зазначыў С.Шарэцкі, чорны дзень у нашай гісторыі. Я б дадаў яшчэ, што і надзвычай нахабны дзень.

За народ у многіх месцах адгаласавалі падручныя старшынь райвыканкамаў і старшыні сельсаветаў. Ведаючы філасофію вясковых абывацеляў, якім усё "да лямпачкі" і якія не збіраліся ісці на тое галасаванне за 3—5 кіламетраў, камандзіры і яфрэйтары вытворчасці, патрэбныя для такой справы сельсавецкія "актывісты", супрацоўнікі раённай "вертыкалі" і яе адгалінаванняў выкарысталі двухтыднёвы тэрмін рэферэндуму і наведалі на машынах кожную вёску, кожную вясковую хату і практычна самі прагаласавалі за пажылых і састарэлых людзей так, як трэба было для перамогі думак і ідэй прэзідэнта. Такім чынам, "вертыкаль" ахапіла на ўсе 100 працэнтаў усіх вясковых мужыкоў і баб. Вынік — усенародная падтрымка! Ніякіх там не было наглядальнікаў, ніякія нормы законаў не захоўваліся. Ой, хто на вёсцы будзе прытрымлівацца такой драбязы...

І вось у гэтым я бачу вялікую небяспеку для маючых адбыцца выбараў. Калі "вертыкаль" скарыстае той свой "багаты вопыт" і жаданне "дзеля бацькі разбіцца ў дошку", пасіўную ролю на вёсцы зойме апазіцыя, ды калі яшчэ і людзі праявяць свой бесхрыбетны і баязлівы характар, то можа стацца так, што мы яшчэ тужэй сваімі ж рукамі зацягнем вяроўку на ўласнай шыі.

Таму я думаю, што не будзе заўчасным сённяшняе маё папярэджанне ўсім, хто пойдзе ці будзе галасаваць: не дайце яшчэ раз абдурыць сябе, думайце ўжо зараз, прыглядвайцеся да праяў жыцця і да магчымых кандыдатаў у прэзідэнты, рабіце аналіз "вялікіх клопатаў" прэзідэнта і парламента пра наша з вамі "шчаслівае", а сёння яшчэ і "сытнае" жыццё...

Міхаіл ПЯТРОЎ, пенсіянер, удзельнік Вялікай Айчыннай вайны.

Мінск.

Народная Воля 19 СТУДЗЕНЯ 1999г.

Зеркало

“Что осталось от диссидентства в России?”

“Le Point” (Франция)

...Большинство бывших политзаключенных избегает политической жизни: она им стала отвратительна. В начале 90-х некоторые все же вошли в политику. Сергей Ковалев, известный биолог, отсидевший 10 лет в лагере на Урале, вот уже 8 лет является депутатом Российской Думы. Не занимаясь мелкими дрязгами, он продолжает считать, что бывшие диссиденты чего-то стоят. Несмотря на свои 68 лет, Ковалев смело отстаивает свои убеждения... Но сейчас, после убийства Галины Старовойтовой, его подруги и коллеги, он чувствует себя очень одиноким. Тем более что многие диссиденты живут за рубежом (Буковский, Гинзбург, Щаранский), либо они — люди пожилые и постоянно ссорятся между собой... В 1997 году Елена Боннэр навлекла на себя огонь критики со стороны своих бывших товарищей, поддержав Александра Лебедя. Хуже того, многие из бывших друзей Ковалева стали националистами, анархистами и даже... коммунистами. Ковалев не пожмет руку бывшему диссиденту В.Осипову, соратнику Жириновского, или Рою Медведеву, который недавно написал хвалебную биографию Андропова.

Дороги сподвижников Солженицына и Сахарова разошлись. Александр Даниэль, руководитель организации, защищающей бывших жертв репрессий, сегодня критикует Солженицына: “Это великий человек, но он вернулся слишком поздно. Россияне хохотали, когда в 1994 году он совершил большое путешествие через всю страну в сопровождении Би-би-си. Результат был плачевным. Сейчас молодые не хотят читать и его превосходные ранние произведения. Для них, думающих лишь о деньгах, Солженицын — просто старый чудак...”

Его подруга Мальва Ландау, которая удивлена, что во Франции еще есть коммунисты, придерживается другого мнения. Она встречалась с Солженицыным и с Сахаровым и уважает обоих, но, как первый из них, считает, что западный тип демократии — не лучший вариант для России. “Возможно, просвещенная монархия была бы лучше?”

Большинство бывших политзаключенных обеспокоены тем, что политики, находящиеся у власти с 1990 года, принадлежат к той же номенклатуре, которая сажала диссидентов в тюрьму.

Защита прав человека, борьба против полицейского произвола... Некоторые бывшие политзаключенные продолжают бороться, но их голос почти не слышен. По словам С.Ковалева, Сахаров был не просто символом, но чем-то большим: “Он смог бы во весь голос осудить коррупцию, бандитизм, хаос... Я же — маленький человек, мои речи ничего изменить не могут”.

Перевод с французского В.РУБИНЧИКА.

Юрий Лужков лидирует в рейтинг-листе возможных претендентов на пост президента России

Выдвижение кандидатом на пост президента России мэра Москвы Юрия Лужкова одобрили бы 37% россиян. Отрицательно к его возможным претензиям на президентское кресло относятся 27% российских граждан, а для 24% это безразлично. Об этом свидетельствуют данные, которые предоставили “Интерфаксу” социологи Всероссийского центра изучения общественного мнения (ВЦИОМ).

Они были получены в ходе репрезентативного опроса 1600 российских граждан, проведенного в конце 1998 года. Статистическая погрешность опроса в пределах 4%.

Вторым в этом рейтинг-листе возможных претендентов на пост главы российского государства идет премьер-министр Евгений Примаков. Положительно к его выдвижению относятся 36% россиян, отрицательно 26%, а нейтрально 23%.

Для экспертов ВЦИОМ стало сюрпризом, что лидер КПРФ Геннадий Зюганов, который, по данным некоторых опросов, проводимых различными социологическими службами, имеет самый высокий рейтинг в качестве кандидата на президентский пост, в этот раз оказался только третьим: его выдвижение поддержали бы только 30% россиян.

Но самое примечательное в том, что против него высказались 40% опрошенных. Безразлично относятся к возможному выдвижению Г.Зюганова 20% участников анкетирования.

В отношении губернатора Красноярского края Александра Лебедя это соотношение составляет 23%, 40% и 26% соответственно, бывшего вице-премьера Бориса Немцова — 13%, 50% и 24%, спикера Госдумы Геннадия Селезнева — 12%, 43% и 27%.

Еще ниже рейтинг у лидера движения “Наш дом — Россия”, экс-премьера Виктора Черномырдина — его выдвижение на пост главы государства поддержали бы только 6% россиян, против высказываются 65%, а безразлично относятся к этому 18% участников анкетирования.

Несколько иное соотношение у возможных претендентов на президентское кресло просматривается в ходе анализа ответов на другой вопрос анкеты ВЦИОМ: “Как Вы думаете, кто станет президентом России в 2000 году?” Здесь лидирует Ю.Лужков (14%), далее следуют Г.Зюганов (10%), Е.Примаков (7%), Г.Явлинский и А.Лебедь (оба 4%).

По 1% голосов (в порядке убывания десятых долей процента) набрали Г.Селезнев, В.Черномырдин, президент Беларуси А.Лукашенко, Б.Немцов и лидер ЛДПР Владимир Жириновский.

Затруднились ответить на этот вопрос 55% россиян.

Выставы

З творчасцю Андрэя Смаляка знаёмяцца ў Бруселі

У залах культурнага цэнтра фламандскага супольніцтва ў Бруселі адкрылася выстава жывапісу беларускага мастака Андрэя Смаляка.

Як паведамілі карэспандэнту БелТА ў Міністэрстве замежных спраў, у цырымоніі адкрыцця вернісажу прынялі ўдзел шэраг дэпутатаў фламандскага парламента, прадстаўнікі творчых, навуковых і дзелавых колаў фламандскага супольніцтва Бельгіі.

Экспазіцыя ўключае ў сябе 35 разнастайных па стылі і тэматыцы работ беларускага майстра, частка з якіх ужо дэманстравалася ў будынку Еўрапейскага Парламента. Яна будзе даступная для наведвання на працягу ўсяго студзеня.

В посольстве искали бомбу...

Как стало известно корреспонденту БелТА, в канун православного Рождества в Посольство Республики Беларусь в Варшаве позвонил неизвестный и сообщил о том, что здание посольства заминировано.

О данном факте незамедлительно были информированы соответствующие службы Польши. Оперативно прибывшее к посольству польское спецподразделение провело осмотр здания и прилегающих к нему территорий. Взрывоопасных предметов в ходе обследования не было обнаружено.

По имеющейся информации, телефонный звонок с аналогичной угрозой накануне имел место и в другом дипломатическом представительстве, расположенном в Варшаве.

БелТА.

Необычный взгляд

Почему наша безопасность зависит от профессионализма летчиков США и Великобритании

Здравствуйте, уважаемая редакция газеты “Народная воля”!

Читал, смотрел и слушал сообщения о развитии событий вокруг Ирака. Произошло то, о чем предсказывал Нострадамус сотни лет назад. Но как к этому относиться, когда два суверенных государства бомбят третье? Чтобы ответить на этот вопрос, уясним сначала следующие постулаты:

1. Оружие массового поражения у Ирака есть. Оно уже применялось и в войне с Ираном, и против восставших курдов. Вряд ли оно было уничтожено после операции “Буря в пустыне”, иначе иракцы не реагировали бы так болезненно на инспекционные проверки.

2. Саддам Хусейн — явно не совсем обычный человек. Знавшие его люди, бежавшие из Ирака, рассказывали, что Саддаму доставляло удовольствие лицезреть казни и пытки своих политических противников. Он якобы даже сам придумал одну: растворение живого человека в кислоте.

3. Страна находится под абсолютным контролем усатого арабского диктатора.

4. Ввиду катастрофического положения в экономике, когда на благодатной древней земле Двуречья народ голодает, Саддам готов был **первым** использовать свои арсеналы. Был готов спровоцировать конфликт, чтобы остаться у власти, чтобы еще больше укрепить свое могущество, чтобы окончательно сделать Ирак закрытой страной.

В этой связи бомбовые удары США и Великобритании если и не вызывают одобрения, то по крайней мере могут быть оправданны. И угроза импичмента Биллу Клинтону по большому счету не имела отношения к событиям в Персидском заливе. Гораздо более важные факторы — дестабилизирующее воздействие иракского режима на весь Ближневосточный регион. В последнее время после многих лет противостояния палестинцы и евреи урегулировали большинство спорных вопросов, в Иране к власти пришел демократически настроенный президент Хатами, разрабатывались планы пропуска каспийской и казахской нефти либо по территории Турции, либо через Иран. Были и другие проекты.

Второй фактор — колебание цен на нефть на мировых рынках. Третий — Ирак. Это одна из немногих стран, поощряющих терроризм. Может быть, даже последняя такая страна. Ведь афганские талибы недавно официально осудили терроризм, а Ливия согласилась предать независимому суду лиц, подозревающихся во взрыве авиалайнера.

После того как у Пакистана появилось ядерное оружие, в сознании арабов именно он стал символом гарантии защиты исламских ценностей. Именно Пакистан, а не, как раньше, Ирак. Поэтому режим Саддама Хуссейна, испытывая экономические трудности и ощущая угрозы изоляции даже в своем регионе, стал опасен. Он действительно мог первым применить свои арсеналы, тем более что верхушка иракского генералитета всегда сможет укрыться в бункере, а жизни простых людей для нее ничего не значат. Удар Ирака, если бы он был осуществлен, пришелся бы на Израиль и на страны НАТО.

А сейчас перенесемся в Европу. Наша соседка Польша уже почти стала союзницей альянса. Раньше, когда эта страна была членом Варшавского союза, военная инфраструктура вооруженных сил Республики Польша сложилась так, что ее ударные группировки базировались на западе страны, а базы и военная промышленность — в центре и на востоке (вблизи Беларуси). Польские военные утверждают, что эта диспропорция пока еще не устранена. Ирак победить НАТО не сможет, но подорвать экономические и мобилизационные ресурсы в состоянии. Значит — возможный удар прогнозируем по центру и востоку соседней с нами страны.

Если бы было применено химическое оружие... Вспомните школьный курс географии. Большинство дней в году у нас ветер дует с запада. Тогда мы тоже получим “привет от Саддама”, и земли вдоль границы, а также такие города, как Брест, Гродно, Волковыск, Каменец... станут призраками. Но у Ирака вроде бы нет средств доставки ОВ на такое расстояние. Тогда гораздо легче применить бактериологическое оружие. Штаммы бактерий можно легко спрятать в сумке, чемодане, дипломатическом багаже. Действует данное оружие не сразу. Что там придумали в закрытых лабораториях “саддамовские мичуринцы”, никто не знает, т.е. симптомы заразы неизвестны. И стоит только ей появиться где-нибудь в Германии или Польше, наши “челноки” разнесут ее по всей Беларуси. А мы с вами принесем ее с рынков в свои семьи... Страшная перспектива.

Так что как бы там ни было, но в настоящее время наша безопасность, да и безопасность всего мира, зависит от профессионализма летчиков США и Великобритании, от того, насколько сильно обескровят они военные авуары иракского режима. И еще один урок: в друзья себе нужно выбирать демократические цивилизованные страны, а не всякие южные сатрапии, от которых можно пострадать. Вот кремлевские ястребы (или петухи) раскричались, что будут всячески помогать Ираку, всеми силами его поддерживать. Но ведь, помогая режиму Хусейна стать на ноги, они накликают опасность на свою союзницу, Беларусь. Хотя нет в этом ничего удивительного. Беларусь для России всегда была либо щитом, либо полем боя. К этому и возвращаемся. К сожалению.

Алесь СВИРСКИЙ.

г.Молодечно.

Прадстаўнікі Вярхоўнага Савета Беларусі выступілі на міжнародным форуме ў Вене

Анатоль Лябедзька і Уладзімір Нісцюк, якія прадстаўлялі Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь 13-га склікання на пасяджэнні пастаяннага камітэта Парламенцкай асамблеі АБСЕ, выступілі перад сваімі калегамі больш чым з 50 краін свету.

Кіраўнік дэлегацыі Анатоль Лябедзька расказаў аб палітычнай сітуацыі ў Беларусі і паведаміў удзельнікам пасяджэння, што Вярхоўны Савет рэспублікі прыняў рашэнне правесці 16 мая гэтага года прэзідэнцкія выбары. Уладзімір Нісцюк сваё выступленне прысвяціў тэме становішча нацыянальных меншасцяў у Беларусі.

Сітуацыя на Беларусі стала прадметам абмеркавання і ў выступленнях замежных удзельнікаў пасяджэння пастаяннага камітэта. У прыватнасці, упаўнаважаны АБСЕ па пытаннях свабоды прэсы Фраймут Дуве расказаў аб розных парушэннях правоў журналістаў, што працуюць на Беларусі.

Уладзімір ГЛОД.

Бойка ва ўкраінскім парламенце

Пытанне пра ўваходжанне Вярхоўнай Рады Украіны ў Міжпарламенцкую асамблею краін — удзельніц СНД стала повадам для скандальнага інцыдэнта, які адбыўся ва ўкраінскім парламенце.

Як паведаміла агенцтва УНІАН, пры галасаванні па гэтым пытанні ў Вярхоўнай Радзе адбылася ў літаральным сэнсе слова бойка. Яна пачалася пасля таго, як лідэр фракцыі Народны рух Украіны Вячаслаў Чарнавіл наблізіўся да старшынствуючага Аляксандра Ткачэнкі і паспрабаваў адключыць яго мікрафон. Лідэра НРУ падтрымалі прадстаўнікі яго фракцыі, якія таксама падбеглі да трыбуны. У сваю чаргу, прадстаўнікі фракцыі камуністаў паспрабавалі перашкодзіць “рухаўцам” наблізіцца да трыбуны, і справа дайшла да рукапрыкладства.

У выніку за пастанову аб далучэнні Вярхоўнай Рады Украіны да МПА СНД прагаласавалі 174 народных дэпутаты — такой колькасці галасоў недастаткова для прыняцця дакумента. Такім чынам, адзначае УНІАН, вышэйшы заканадаўчы орган Украіны ў чарговы раз адмовіўся далучыцца да міжпарламенцкай арганізацыі краін Садружнасці.

УНІАН — БелаПАН.

Стоп-кадр

Памятник Адаму Мицкевичу на Ратушной площади.

Информатика и новое кружево

Кружево существует вот уже 600 лет. Конечно, сейчас оно не так модно, как в XVI веке. В ту эпоху каждый уважающий себя дворянин был готов разориться на подобающий наряд, а древность рода часто определялась по обилию кружев на костюме. Сегодня на помощь этому вымирающему ремеслу пришли новые технологии, информатика и Интернет.

Новая технология позволила использовать специальные нити для создания кружев. Сначала появились так называемые “преокрашенные” нити, благодаря которым удалось значительно расширить цветовой спектр кружевных изделий. А затем появилась ликра, совершившая настоящий переворот. Теперь же кружевные мастера взяли на вооружение нити, используемые для изготовления спортивной одежды. При изготовлении кружева нового типа удачно сочетаются электроника и информатика.

Кружевной мир перестраивается. Мастера Пюи-ан-Веле и Кале — исторических центров кружева — решили объединить свои усилия, чтобы лучше отвечать потребностям клиентов и обеспечить оптимальное качество.

В Пюи был создан фирменный знак качества “Золотое веретено”. Он присваивается изделиям, изготовленным из сырья высшего качества, при точном выполнении технологических требований и высоком качестве отделки. Новая технология позволяет получать продукцию высшего качества, которая сильно отличается как от машинной, так и от ручной работы. Современные кружевные мастерские оснащены самой современной техникой. Фирмы, изготовляющие кружево, рекламируют свою продукцию через мировую информационную сеть. Большинство располагает витриной в Интернете.

Стефани РУЖЕ.

(Подготовлено по материалам Посольства Франции в Беларуси.)

Гумар з Польшчы

Не ўлічыла

У казіно:

— Не ведаю, на які нумар мне паставіць.

— Пастаў, даражэнькая, на свой узрост.

Жанчына робіць стаўку. Рулетка круціцца, круп'е аб'яўляе “42”.

— Брава! Ты выйграла!

— На жаль, я паставіла на трыццаць два...

Сціплыя просьбы

Ледзь скончыўся мядовы месяц, як маці пытае ў дачкі:

— Ну і як твой мужанёк адносіцца да цябе?

— Выдатна. Ён выконвае ўсе мае пажаданні.

— Калі так, дык гэта можа толькі абазначаць, што твае просьбы занадта сціплыя.

Натуральная смерць

— Як гэта ў вашай вёсцы няма ўрача? Што ж вы робіце?

— Нічога, паміраем натуральнай смерцю.

Першы брахун

— Клюе?

— Учора я злавіў дваццаць шчупакоў і сорак карасёў.

— А вы ведаеце, хто я такі?

— Не.

— Я інспектар рыбнагляду.

— А вы ведаеце, хто я?

— Не.

— Я першы брахун у валасці.

Анекдот

Суддзя выходзіць з залы пасяджэнняў і рагоча.

— У чым справа? — пытаюцца калегі.

— Пачуў анекдот, дужа смешны!

— Дык раскажы!

— Не магу, сам за яго толькі што пяць гадоў уляпіў.

Чамучкі

— Чаму чукча праклінае Злучаныя Штаты?

— Бо Аляску Амерыка купіла, а на Чукотку грошай пашкадавала!

***

— Ці можа надарвацца слон?

— Можа, калі пачне падымаць сельскую гаспадарку.

***

— Чаму так павольна рухаліся да камунізму?

— Таму што пасля кожнага пленума быў круты пад'ём.

***

— Якім палітыкам быць лепей — дурным ці лысым?

— Лепш дурным — не так прыкметна.

***

— Ці праўда, што падчас барацьбы з прывілеямі былі зачыненыя ўсе спецмагазіны, спецлячэбніцы, спецсанаторыі для кіруючай эліты?

— Абсалютная праўда! Цяпер яны закрыты для былой, але адчынены для цяперашняй наменклатурнай эліты.

***

— Як ты ставіўся да Савецкай улады?

— Як да жонкі: трошкі любіў, трохі баяўся, трошкі ашукваў, крыху хацеў іншую...

Падрыхтаваў Пятро СТЭФАНОВІЧ.

Духоўны скарб

Віталь Лаўрэнцевіч Макарчык — па прафесіі ўрач-хірург. Але ў Навагрудку і наваколлі яго ведаюць не толькі як добрага “доктара Айбаліта”, а і паэта, улюбёнага ў родны край, яго багатую гісторыю.

Віталь Макарчык добра ведае творчасць і захапляецца асобай свайго славутага земляка — генія сусветнай паэзіі Адама Міцкевіча, з натхненнем перакладае яго вершы з польскай мовы на беларускую.

Некалькі ягоных перакладаў, прысвечаных 200-годдзю А.Міцкевіча, прапануем увазе чытачоў.

Адам МІЦКЕВІЧ

Да Нёмана

Нёман мой родны, дзе твае воды,
Што у дзіцячыя чэрпаў далоні,
Плыў на каторых у дзікія стромы,
Гарачаму сэрцу шукаў ахалоды?

Лаура глядзела на цень свой прыгожы,
Кветкі ўплятаючы ў косы на скронях.
Вобраз чароўны ў хвалістым лоне
Слязамі кахання юнак патрывожыў.

Нёман мой родны, дзе тая крыніца,
З якой столькі шчасця было і надзеі?
Дзе нашы юначыя дні без турботаў?
Дзе час неспакойны бурлівага веку?

І вы, о Лаура, сябры дарагія,
Чаму мае слёзы не скончацца ліцца?

Да Лауры

Убачыў ледзь цябе — стаў паланёны дужа,
Знаёмства даўняга ў вачах тваіх шукаў.
Румянец шчок тваіх пяшчотна расцвітаў,
Нібы раскрылася уранку ружа.

Ты ціха заспявала — я слёз не мог схаваць,
Да сэрца голас твой ішоў і душу кратаў.
Здавалася, анёл з нябёсаў завітаў,
І звон гадзінніка збавенне абвяшчаў.

Хай вочы твае не баяцца прызнаць,
Што сэрца тваё я таксама узрушыў,
Не могуць насуперак людзі нам стаць!
Кахаць без надзеі, аднак, цябе мушу.

Хай шлюб на зямлі ты з другім будзеш браць —
Знай толькі, што Бог мне аддаў тваю душу...

Навука

Вучыцеся, сябры!
І хай вас навучаюць
Леў — сіле, Ліса — спрыту,
Пчолкі — ўменню шукаць мёду,
Павук вучыць плесці сеткі,
Бабры — добра ставіць хаткі.
Ад мяне ж і да Карусі
Вучыцеся даваць “бусі”!
Вучыцца хочаце, хлапчаты?
Дык лекцыя ужо пачата...

Пераклаў з польскай Віталь МАКАРЧЫК.

г.Навагрудак.

Ліст з-за акіяна

Расціслаў ЗАВІСТОВІЧ, старшыня Беларускага кангрэсавага камітэта Амерыкі

Беларусь абрабаваная

Вялікія фінансава-эканамічныя страты, якія ў 1998 годзе давялося цярпець краінам Азіі, Паўднёвай Амерыкі і асабліва Расіі, змусілі ўрады заходнееўрапейскіх дзяржаў і Злучаных Штатаў праверыць свае погляды на ўзаемадзеянне паміж эканамічнымі і палітычнымі рэформамі, якія былі зроблены ў краінах з эканамічнымі і фінансавымі цяжкасцямі.

Што тычыцца Беларусі, Расіі і іншых дзяржаў былога СССР, то Захад да апошняга часу верыў, што, аказваючы фінансавую дапамогу, ён зможа паўплываць не толькі на эканоміку тых краін, але і дапамагчы зрабіць незваротныя ідэалагічныя змены ў іх грамадскіх структурах і інстытутах. На вялікі жаль, гэтага не сталася. Яно і не магло стацца, бо ўрады ўсіх гэтых краін засталіся ў руках тых самых камуністычных верхаводаў, якія кіравалі, як кажуць, “савецкім парадам” у рэспубліках былога СССР. Спадзяванні на тое, што гэтыя людзі, якія ўсё сваё жыццё шчыра трымаліся і прапагандавалі сваю партыйную “веру”, пабудуюць не ўяўны савецкі, а сапраўды дэмакратычны лад у сваіх дзяржавах, былі нерэальнымі. Яны, гэтыя спадзяванні, нават пярэчылі ўласнаму дасведчанню заходніх дзяржаў, набытаму імі пасля другой сусветнай вайны, калі ў цэлым свеце адбудову Заходняй Нямеччыны называлі “заходненямецкім эканамічным цудам”. Нават Лукашэнка, мабыць, быў пад уражаннем гэтага цуду, заслугаю якога, аднак, паводле крыклівых выказванняў беларускага прэзідэнта, была нямецкая дысцыпліна і... Адольф Гітлер. Хоць распеража́ся, але незразумела!.. Пабудову беспадстаўных сілагізмаў у палітыцы называюць дэмагогіяй. А ў гэтай галіне беспрынцыповага палітыканства беларускі прэзідэнт вельмі дасканалы майстар.

Трэба памятаць, што першыя амаль чатыры гады пасля другой сусветнай вайны ў Заходняй Нямеччыне нацысцкая партыя была забаронена і адбудовай краіны кіравалі, як кажуць, ад капрала да генерала, амерыканскія і заходнееўрапейскія эксперты. Гэта яны вучылі немцаў дэмакратычным прынцыпам як у палітыцы, так і гаспадарцы. Я не хачу прыніжаць ролю, якую выканалі ў адбудове заходненямецкай эканомікі такія слынныя нямецкія дзеячы, як канцлер Конрад Адэнаўэр і вядомы эканаміст, канцлер Людвіг Эргард. Так, яны, будучы далёкімі ад нацызму, зрабілі шмат. Але рухавіком перабудовы Заходняй Нямеччыны былі ўсё ж дзеячы заходніх дэмакратычных дзяржаў. Яны не толькі паставілі палітыку і нямецкую гаспадарку на дэмакратычныя рэйкі, але, адкінуўшы гітлераўскае нацыянал-сацыялістычнае чалавеканенавісніцкае вар'яцтва, навучылі немцаў, як будаваць дабрабыт ва ўмовах свабоды і дэмакратыі.

А што рабілася ва ўсходняй частцы Нямеччыны? Які там быў рух наперад? Адказ вельмі просты — ніякі, савецкі!

Нацысцкая партыя там таксама была забаронена, але на яе месца не прыйшоў дэмакратычны лад, а насунулася камуністычнае ліхалецце. Тыя самыя “дысцыплінаваныя” немцы, прайшоўшы праз ідэалагічна-эканамічную малатарню савецкіх экспертаў, не стварылі ніякага ўсходненямецкага эканамічнага цуду. Наадварот, эканоміка ўсходняй Нямеччыны і нават людзі, ужо ў аб'яднанай Нямеччыне, аж дагэтуль не могуць “ачухацца” ад камуністычна-эканамічнага бязладдзя і адарвацца нават ад палітычнага мыслення, якім яны нашпігоўваліся на працягу амаль цэлага паўстагоддзя.

Дык вось, дасведчанне, здабытае пасля другой сусветнай вайны, паказвае, што, каб пабудаваць эканамічна здаровую незалежную дзяржаву, трэба найперш зрабіць палітычныя рэформы, пазбавіцца старых дзяржаўных структур, а пасля, заклаўшы дэмакратычны падмурак, брацца за эканамічныя рэформы.

На тэму рэформ у Беларусі аўтару гэтых радкоў ужо даводзілася пісаць раней (“Літаратура і мастацтва” 15, 16 красавіка 1993 г.).

Я дазволю сабе працытаваць некаторыя свае выказванні таго часу.

“У адраджэнні беларускай незалежнасці палітычныя рэформы павінны апярэджваць эканамічныя змены ў жыцці народа. Калі гэтага не будзе зроблена, у Беларусі будуць гаспадарыць ворагі рынкавай эканомікі, людзі незацікаўленыя ў беларускім адраджэнні. Можна чакаць, што будзе расці незадавальненне ў народзе, павялічвацца нацыянальны цынізм. З гэтым апошнім будзе асабліва цяжка змагацца, бо цынікі, як вядома, не маюць герояў. Праз гэта адраджэнне поўнай беларускай незалежнасці можа зрабіцца вельмі зацяжным. Зацягласць, з свайго боку, можа выклікаць эканамічны спад і пачуццё болю нават сярод актыўнай часткі грамадства, вынікам чаго можа быць дэактывізацыя працэсу адраджэння Беларусі”.

Калі ў 1993 годзе існавала толькі пагроза вось такой прыкрай ланцуговай рэакцыі, дык цяпер, пасля пяцігадовага бязладдзя і адчыненай барацьбы ўлад Беларусі супраць усяго беларускага і нават зацюканага імі нашага народа, усё, чаго мы баяліся, на вялікі жаль, ужо сталася. Паводле бадай аднаго з самых зацятых ворагаў беларушчыны, беларускага прэзідэнта (якая іронія!), Беларусь будуе “рынкавы сацыялізм”, які для зацікаўленага, нават недасведчанага назіральніка, ёсць не што іншае, як нейкі такі сімбіёз бальшавізму з нацызмам, прыпраўлены вялікаю дозаю расійскага шавінізму.

Шкада, што хаця і не па сваёй віне, Беларусь марна страціла пяць апошніх гадоў. Яна не выпрацавала законаў, якія б прыцягвалі заходніх інвестараў рабіць свае ўклады ў развіццё беларускай эканомікі і стваралі як для Беларусі, гэтак і для інвестараў спрыяльную эканамічную і гандлёвую атмасферу. Гэтага Беларусь, як, дарэчы, і Расія, не рабіла. Вось таму і зразумела, чаму пасля распаду СССР інвестыцыі заходніх дзяржаў у эканоміку Расіі (не кажучы ўжо пра Беларусь) з яе насельніцтва у 140 мільёнаў чалавек былі толькі восем мільярдаў долараў, у той час як заходнія інвестыцыі ў эканоміку Венгрыі з насельніцтвам у 10,2 мільёны дасягнулі дваццаці мільярдаў долараў за той жа самы прамежак часу.

Калі Лукашэнка і **ягоная** Расія бачаць смяротную пагрозу для сваіх краін не ў банкруцтве эканомікі, людской беднаце, патаптанні правоў сваіх грамадзян, задушэнні свабоды і дэмакратыі і давядзення людзей да пачуцця нікчэмнасці, а ў пашырэнні НАТА, дык перад намі паўстае сумная рэчаіснасць. Можна з абсалютнай пэўнасцю сказаць, што з усіх тых шматлікіх вышэйпералічаных цяжкасцей, якія пагражаюць устойлівасці міру ва ўсходняй Еўропе альбо незалежнасці Беларусі і Расіі, пашырэнне НАТА на Усход займае бадай апошняе месца, калі, звычайна, не ўлічваць таго, што яно, гэтае пашырэнне, робіцца перашкодаю для спрадвечнага імкнення Расіі да павелічэння сваёй імперыі.

У Расіі веліч дзяржавы ніколі не адзначалася стварэннем дабра для свайго народу, а толькі вайсковай здольнасцю заваёўваць чужыя народы. Вайскоўшчына і ўзбраенне заўсёды ставіліся на дзяржаўны п'едэстал расійскай імперыі ўсіх часоў. Таму міжвольна прыгадваюцца жартаўлівыя словы Уладзіміра Высоцкага, расійскага барда 60—70-х гадоў, які, нібы ў адказ на мізэрнасць жыцця ў Расіі, “угамоньваў” людзей, адважваючыся сваім хрыплівым голасам спяваць гэтыя словы:

Зато мы делаем ракеты
И перекрыли Енисей,
А также в области балета
Мы впереди планеты всей.
Эх, мы впереди планеты всей!..

Загадкі мінулай вайны

"Месершміт-109" ляцеў на "міравую" ці ў разведку?

Са шматлікіх мемуараў партызанскіх начальнікаў у масавага чытача склаўся гэткі "набор" баявых спраў лясных салдат: падрыў чыгуначных эшалонаў, рэек, мастоў, аўтамашын, разгром варожых гарнізонаў, засады на дарогах. Так яно і было, асабліва пасля таго, як у 1943—1944 гадах з-за фронту партызанам сталі падкідваць на самалётах супрацьтанкавыя 14,5-міліметровыя ружжы ПТРД і ПТРС, з якіх можна было біць прыцэльна, да вышыні 1—1,5 кіламетра і па самалётах. Тым болей што нямецкія лётчыкі, як правіла, у "сваім" тыле прывыклі лётаць на нізкіх вышынях. І вёскі ў партызанскай зоне бамбілі, перакананыя, што ў партызан зенітак няма.

І расплачваліся падчас за гэта збітымі "юнкерсамі" і нават знішчальнікамі "Месершміт-109". Аб гэтым расказаў мне даўні сябра з вёскі Ліпнікі Вадзім Адамавіч Няронскі. У гады вайны ён, настаўнік па прафесіі, быў партызанам атрада Сцяпана Карнеева брыгады №25 імя Панамарэнкі, што дзейнічала на Палессі, за Лебанню.

— Восенню 1943 года некалькі нямецкіх самалётаў "Юнкерс-88" бамбілі і абстрэльвалі з кулямётаў вёскі Баянічы, Загалле, у якіх дыслацыраваліся партызаны. Загінула пры гэтым шмат мірных жыхароў — жанчын, старых, дзяцей, хто не паспеў схавацца. Партызаны адказалі "сцярвятнікам" дружным агнём з кулямётаў і супрацьтанкавых ружжаў, прыстасаваных для стральбы ў зеніт — прыцэльна. Аднаго "юнкерса" збілі, трох лётчыкаў, што выскачылі на парашутах, узялі ў палон. Суд над імі быў хуткі і суровы: лётчыкаў павесілі на дрэвах.

Зімой 1944 года ў тых жа мясцінах сярод белага дня ў небе з'явіўся знішчальнік "Месершміт-109Ф". Ён ляцеў на невялікай вышыні, рабіў віражы, нібы высочваючы месца для пасадкі, бо не страляў і не бамбіў. Партызаны адкрылі па ім агонь і збілі, самалёт пайшоў на пасадку і сеў на жывот на паляне. Лётчык, малады лейтэнант, паспеў вылезці з кабіны, а падбегшым партызанам стаў нешта тлумачыць, паказваючы на ахопленую агнём машыну. Але на гэта ніхто не звярнуў увагі, яго адвялі да начальніка асобага аддзела брыгады — на допыт. Перакладчыкам быў партызан, яўрэй па нацыянальнасці; ён дрэнна валодаў нямецкай мовай, але сёе-тое ад палоннага даведаліся. Ён паведаў, што вылецеў з бабруйскага аэрадрома, там быў знаёмы з дзяўчынай, партызанскай сувязной, яна працавала на базе і нібыта падгаварыла яго пераляцець да партызан. Маўляў, яго самалёт — найноўшай мадэлі — з радыёлакатарам, новым прыцэлам, узброены чатырма гарматамі. Лётчыку верылі і не верылі, нават калі ён даказваў, што да прызыву ў лётнае вучылішча быў членам падпольнай антыгітлераўскай арганізацыі. Асабіст нават крычаў на яго, лаяўся. Тады на кожнага немца глядзелі як на ворага, хоць пасля вайны выявілася, што такія арганізацыі ў Германіі былі і некаторых іх важакоў гестапа казніла.

Што сталася з лётчыкам? Вадзіму Адамавічу асабіст загадаў запрэгчы ў сані каня і адвезці яго на партызанскі аэрадром "Зыслаў", дзе ўжо стаяў на вылеце самалёт "Дуглас". На ім на Вялікую зямлю паляцелі і той лётчык, і некалькі цяжка параненых партызан. Магчыма, што для камандавання ваенна-паветраных сіл Чырвонай Арміі ён быў каштоўным "языком" — у немцаў зімой 44-га года з'явіліся першыя рэактыўныя знішчальнікі "Месершміт-262", якія развівалі хуткасць звыш за 800 кіламетраў у гадзіну — на 200 кіламетраў больш, чым самалёты з паршнявым рухавіком.

Міхась ТЫЧЫНА.
г.Слуцк.

"...каб не ўмёрлі!"

Голас юных патрыётаў Бацькаўшчыны

(Некаторыя вынікі конкурса "Не пакідайце ж мовы нашай беларускай...")

Нарэшце завяршыўся конкурс творчых работ, які абвяшчаўся Таварыствам беларускай школы ў красавіку 1998 г. Кампетэнтнае журы падводзіць яго вынікі, і пра некаторыя з іх ужо можна распавесці. Усяго на адрас ТБШ прыйшло каля тысячы творчых работ розных жанраў. Асабліва вызначыліся актыўнасцю вучні Мінскай вобласці (каля 200 работ) і г.Мінска (150), затым гэты шэраг працягваюць вобласці ў наступным парадку: Гомельская, Брэсцкая, Віцебская, Гродзенская і Магілёўская (48 работ). Найбольш лістоў прыйшло з г.Гомеля (39), з Клецкага (31), Вілейскага (31), Барысаўскага (25), Маладзечанскага (12), Жлобінскага (13), Пінскага (14), Аршанскага (20), Докшыцкага (13), Лідскага (15), Смаргонскага (12), Мсціслаўскага (9) раёнаў.

Было вырашана ўзнагародзіць граматамі ТБШ больш 600 удзельнікаў, а таксама многіх настаўнікаў і школы. Акрамя таго, у ходзе конкурса паэтапна атрымалі льготныя пуцёўкі на адпачынак і вучобу (2 месяцы) у **Балгарыі**: В.Камароўская (Орша), А.Васілёнак (Крычаў), В.Дошчачка (в.Залужжа Стаўбцоўскага р-на), І.Прасаловіч (Вілейка), У.Скамейка (Бялынічы), М.Валковіч (в.Крывічы Мядзельскага р-на), І.Букатовіч (в.Хадзілопі Шчучынскага р-на); у **Чэхіі**: Н.Говарава (Мінск, СШ №208), М.Каржыцкі (Віцебск, СШ №33), А.Бубліс (в.Зарэчча Лагойскага р-на), Н.Пляшывава (г.п.Вудзы Браслаўскага р-на), Я.Бурая (Нясвіж), М.Мядзведзева (Бабруйск), С.Яўсеенка (Гомель, СШ №36), А.Нябеская (в.Мінойты Лідскага р-на); у **лагер "Зубраня"**: К.Захарэвіч (Паставы), М.Хіла (Мінск, СШ №213), К.Худалей (в.Карпавічы Вілейскага р-на), І.Гваздзіцкая (Мікашэвічы), В.Чычкан (Гродна), Т.Шугальская (Докшыцы), В.Ягорава і К.Радзівонава (Клецк, СШ №2), В.Ханаева (Магілёў), А.Нікіціна (Клічаў), А.Бусел (в.Дуброва Светлагорскага р-на), Н.Мяцельская (ліцэй пры БДУ), А.Наўныка (Лужасна), В.Мазец (в.Баяры Мядзельскага р-на), Дз.Глускі (Маладзечна), А.Хвайніцкая (Віцебск, СШ №40), А.Апалонава (в.М.Азёркі Мастоўскага р-на), М.Рэйкін (Субацкая БШ Ваўкавыскага р-на); на галоўную **навагоднюю ёлку Беларусі**: А.Дэц (Мінск, СШ №180), В.Дошчачка (в.Залужжа Стаўбцоўскага р-на), В.Дабрыцкая, А.Сільвановіч, К.Крывашчокая (Мінск, СШ №148).

Аргкамітэт і журы паведамляюць, што граматы пераможцам, актыўным удзельнікам можна будзе атрымаць **30 студзеня 1999 года**. У гэты дзень **у 14 гадзін у актавай зале СШ №2 г.Мінска (вул.Ракасоўскага. Тэл.248-32-02) адбудзецца ўрачыстае** ганараванне канкурсантаў. Запрашаем удзельнікаў конкурса, а таксама фундатараў, прыхільнікаў нацыянальна-культурнага адраджэння Бацькаўшчыны на ўрачыстасць. Хочам супакоіць многіх нашых сяброў, якія не могуць наведаць Мінск у вызначаны дзень: граматы будуць перасланы ў рэгіянальныя суполкі ТБШ або раённыя аддзелы адукацыі, якія ўручаць іх адрасатам.

Алесь Лозка, старшыня аргкамітэта конкурса Таварыства беларускай школы.

Традиции

Жители Давид-Городка переодеваются для участия в ночном гулянии "щедрый вечер". Многолетняя традиция и старинный праздник заставляет делать это веселых давидгородокцев без инструкций местных властей и оргработы штатных массовиков-затейников. Участники гуляний ходят от дома к дому, поют песни, желая хозяевам здоровья и богатства. Поэтому люди в этих краях много трудятся и живут зажиточно.

Фото IREX/ProMedia.

Ёсць новыя крыніцы лячэбных мінеральных вод

Цудоўны падарунак падрыхтавалі спецыялісты вытворчага аб'яднання "Белгеалогія" для аматараў лячэбна-сталовых мінеральных вод. Разведаны адразу дзве новыя крыніцы — у раёнах вёсак Маліноўшчына Маладзечанскага і Хатава Стаўбцоўскага раёнаў. Акрамя таго, практычна завершана стварэнне доследна-прамысловай установкі магутнасцю пяць кубаметраў у гадзіну па атрыманні ёду і брому з прыродных расолаў Прыпяцкай упадзіны. Гэтыя каштоўныя элементы, як вядома, таксама шырока выкарыстоўваюцца ў фармацэўтычнай прамысловасці.

Як паведамілі карэспандэнту БелТА спецыялісты аб'яднання, больш чым трыццацігадовая праца беларускіх геолагаў у галіне навуковых даследаванняў, разведкі і выкарыстання мінеральных вод атрымала дастойную ацэнку. Навуковая работа двух супрацоўнікаў аб'яднання "Белгеалогія" Пятра Хоміча і Сямёна Гудака па гэтай тэматыцы была ўдастоена Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь за 1998 год.

Таццяна СМІРНОВА.

Вторник, 19 января

БТ

06.30 Доброе утро, Беларусь!
07.00 Новости.
07.10 Доброе утро, Беларусь!
08.15 "Сегодня с вами..." Генеральный директор ОАО "Мастра" Николай Душейко.
08.40 Потребительская корзина. Социально-экономическая программа.
09.00 Новости.
09.10 ТВ — школе. Музыка. 3-й класс. "Музыкальные знаки препинания".
09.30 Д/ф "Чистый голос". ("Белвидеоцентр").
09.40 "Я рисую".
10.00 "Музыкальный салон с Элеонорой Езерской". Далида.
11.00 Новости.
11.10 Телесериал "Проклятый уютный дом".
12.00 Третий тайм.
12.30 "А музыка звучит..." Поют солисты Государственного концертного оркестра Беларуси.
13.00 Новости.
13.15 К 80-летию создания БССР. "Глаза в глаза". Телеспектакль по книге поэзии Янки Сипакова "Вече славянских баллад".
14.05 Туробъектив. Путешествия, встречи, отдых.
14.25 Бездельник.
15.00 Новости.
15.10 Сериал для детей. "Жизнь и приключения четырех друзей".
15.40 Видеокурс английского языка. Передача 29-я.
16.05 ТВ — школе. История Беларуси. 8-й класс. "Восстание 1863 года в Беларуси".
16.35 Слово Митрополита Филарета на праздник Крещения Господнего.
16.45 Концерт духовной музыки.
17.00 Новости (с сурдопереводом).
17.10 Уроки Н.Новожиловой.
17.35 Гости в дом. Страны Востока Япония и Китай.
18.05 Телесериал "Проклятый уютный дом".
19.00 Новости.
19.15 Политические диалоги.
19.40 Добрый вечер, Беларусь!
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.40 Событие.
22.00 Х/ф "Меньший среди братьев" ("Беларусьфильм"). 2-я с.
23.20 Криминальная хроника.
23.25 Белорусский хит-парад.
23.30 "Джаз в ночи". Пианист и композитор Дюк Эллингтон.
24.00 Новости.
00.10 Темная комната. "Мать-одиночка".

ОРТ

08.00, 11.00, 14.00, 17.00 Новости.
08.15 Сериал "Жестокий ангел".
10.05 "Взгляд".
11.15 "Ураза-Байрам". Трансляция из Московской мечети "Ярдям" и Соборной Сибирской мечети Омска.
14.15 Сериал "Новые приключения Синдбада".
14.50 Счастливый случай.
15.35 ...До шестнадцати и старше.
16.00 Сериал "Жестокий ангел".
17.15 Угадай мелодию.
17.45 Здесь и сейчас.
18.10 Тема.
18.55 Сериал "Поющие в терновнике".
19.45 "Спокойной ночи, малыши!"
20.00 Время.
20.50 Комедия "Девушка с гитарой".
22.30 Новость дня.
22.45 Л.Лещенко, Л.Агутин, В.Винокур и другие в концерте, посвященном Дню спасателя.

РТР

06.00, 08.30, 08.50 Доброе утро, Россия!
08.15 Дежурная часть.
08.35 Телеигра "Программа передач".
08.55 Товары — почтой.
09.00 Сериал "Санта-Барбара".
09.45 Музыка, музыка...
10.00, 16.00, 19.00, 23.15 Вести.
15.15 Сказочный полдник.
15.30 Сериал "Первые поцелуи".
16.30 "Башня".
16.55 Компьютер.
17.10 Детектив "Опасный поворот". 2-я с.
18.00 Кинофестиваль "Лики любви".
18.30 Дежурная часть.
18.40 История одного события.
19.40 Подробности.
19.50 "Аншлаг" представляет.
20.25 Трагикомедия "Возвращение Броненосца". 1-я и 2-я с.
22.30 Автошоу.
23.00 Дежурная часть.

КУЛЬТУРА

07.05, 11.30, 13.30, 19.30, 23.00 Новости культуры.
07.25 "О тех, кого помним и любим".
08.20 Испанский час.
09.00, 15.00, 17.00 Новости.
09.05 Сериал "Ночи и дни".
10.00 Мир авиации.
10.30 Д/ф "1001 рассказ про кино", "Михаил Калатозов. Путь к себе".
11.40 Ключи серебряные.
12.10 "15-й подъезд".
12.40 Сокровища Петербурга.
12.55 А.Платонов. "В прекрасном и яростном мире".
13.45 "Открытие таланта".
14.10 "Российский курьер".
14.50 Сцена из оперы "Садко".
15.05 Сериал "Арабелла".
15.35 "Лукоморье".
15.55 "Шекспир. ХХ век".
17.05 "2003".
17.10 Ортодокс.
17.30 "Ноу-хау".
17.45 "По следам пропавших коллекций".
18.10 "Без визы".
18.25 Д/ф "Капитал", "Там, под небом родным".
19.15 Чудо-сказка.
19.50 "Из концертного зала".
20.45 После новостей.
21.05 Сериал "Ночи и дни".
22.00 Музыкальная фантасмагория.
22.30 Примус.

НТВ

05.00 Сегодня утром.
08.10 Сериал "Скорая помощь".
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
09.15 Герой дня без галстука.
09.40 Криминал. "Чистосердечное признание".
10.05 Своя игра.
10.30 Дог-шоу. Я и моя собака.
11.20 "Старый телевизор".
13.25 Сериал "История любви: трамвай "Желание".
14.10, 16.10, 22.30 Сегоднячко.
15.20 Сериал "Захватчики".
16.40 Сериал "Доктор Куин, женщина-врач".
17.30 Впрок.
17.40 Криминал.
19.00 Х/ф "Дорогой мой человек".
21.40 Сериал "Скорая помощь".
23.10 Сегодня в полночь.
23.35 Сериал "Шериф из преисподней".

TV-6

05.55 День за днем.
07.45, 16.40, 22.35 Дорожный патруль.
08.00, 10.00, 12.00, 14.00, 17.00, 22.50 ТСН-6.
08.10, 23.00 Те Кто.
08.25, 17.30 Сериал "Третья планета от Солнца".
08.50, 18.00 Сериал "Полинезийские приключения".
09.45, 11.05, 13.40, 14.10 Телемагазин "Спасибо за покупку!".
10.10 СВ-шоу.
10.40 Вкусная передача "Пальчики оближешь".
11.15, 23.50 Знак качества.
11.30 Катастрофы и войны недели.
12.10 Х/ф "Диски Лейнз".
14.20 Сериал "Страсти".
15.10 Мультсериал "Головокружительные приключения Билли и Теда".
15.30 Сериал "Подростки с улицы Деграсси".
16.10, 23.20 Диск-канал.
19.00 Новости дня.
19.30 Шоу Артура Крупенина "Мужской клуб": "Если б я был султан...".
20.30 "Театр Рэя Бредбери".
21.30 В мире людей.
22.00 Сериал "Тонкая голубая линия".
00.00 Ночной сеанс. "Вечность".

8-й канал

18.00 Программа Кеннета Копланда.
18.30 Х/ф "Ночные гости".
20.00 Музыка на телеканале.
20.30 Вечарніца.
20.45 Х/ф "Короли и капуста". 1-я с.
21.45 Телемагазин.
22.00 Драма "Мужья и жены".

Адрас рэдакцыі:
220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: (017) 229-28-71.
Тэл./факс рэкламнага аддзела: 229-29-04.
Індэкс 63222.

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф СЯРЭДЗІЧ

Рэгістрацыйнае пасведчанне №246. Нумар газеты надрукаваны з дыяпазітываў у ПП "Мэджык". Адрас: г. Мінск, вул. В. Харужай, 13. Падпісаны ў друк у 21.00. Фармат А-2. Тыраж: суботні — 61050 экз., у другія дні — 55000 экз. Заказ №46